

Compendium voor Licentieregeling van Geo- Informatie

(E/C.20/2018/9/Add.2)

UN-GGIM

United Nations Committee of Experts on
Global Geospatial Information Management

Voorwoord

Van 18 tot 19 oktober 2016 werd in Kuala Lumpur, Maleisië, het Internationaal Forum inzake Beleid en Wettelijke Omkadering van Geo-Informatie georganiseerd op initiatief van het United Nations Global Geospatial Information Management-initiatief (UN-GGIM). Dit Forum was het rechtstreekse resultaat van Beslissing 5/107 die werd genomen tijdens de 5e Zitting van UN-GGIM en waarin werd opgeroepen tot de organisatie van een internationaal forum over wettelijke en beleidskwesties en kaderstructuren. Bedoeling van dit Format was om de betrokkenen in staat te stellen om kennis, ervaring en goede praktijken uit te wisselen en de samenwerking te verbeteren om te kunnen komen tot een beter beleid en een juridische omkadering in het beheer van geo- informatie toegespitst op duurzame ontwikkeling.

Een van de aanbevelingen van het forum van het UN-GGIM was om werk te maken van de capaciteitsopbouw binnen de lidstaten aangaande beleidsgerichte en wettelijke knelpunten die een impact hebben op het verzamelen, gebruiken, opslaan en verspreiden van geo- informatie. Door het grote belang van de licentieregeling van geo- informatie voor de ontwikkeling van producten en diensten ter ondersteuning van de duurzame ontwikkeling, gaf UN-GGIM de opdracht tot het samenstellen van dit compendium als antwoord op deze aanbeveling. Bedoeling van dit Compendium is dat het gebruikt kan worden als basisdocument voor verschillende andere initiatieven, waaronder ook de ontwikkeling van best practices.

Departement Economische en Sociale Aangelegenheden

Afdeling Statistiek

Sectie Beheer Globale Geo- Informatie

Secretariaat van het VN-comité van Experts inzake Wereldwijde Geo-Informatiebeheer (Secretariat for United Nations Committee of Experts on Global Geospatial Information Management)

Het VN-comité inzake Wereldwijde Geo- Informatiebeheer (UN-GGIM) is het hoogste intergouvernementeel orgaan dat een leidende rol wil spelen in het bepalen van de agenda voor globaal geospatiaal informatiebeheer en het gebruik ervan wil bevorderen om belangrijke wereldwijde uitdagingen aan te gaan. UN-GGIM is het forum dat instaat voor de contacten en coördinatie tussen lidstaten onderling, en tussen lidstaten, internationale organisaties en stakeholders.

New York
Juli 2018

Disclaimer

Dit Compendium bevat algemene, beknopte samenvattingen van wettelijke aangelegenheden, verordeningen en oordelen. Het is louter informatief bedoeld en mag niet worden beschouwd als een juridisch advies. Advies over specifieke aangelegenheden dient verkregen te worden bij de bevoegde juridische adviesorganen.

Inhoud

Voorwoord

Disclaimer

Inhoud

Inleiding	5
1. Overzicht van een Geo- Informatielicentie	8
1.1. Rol van een Licentieovereenkomst	8
1.2. Unieke aspecten van Geo- Informatie	9
1.3. Hoofdbeschouwingen voorafgaand aan de afsluiting van een Licentieovereenkomst voor geo- informatie	12
2. Open data en licentieregeling van geo- informatie	15
3. Elementen in een standaard geo- informatielicentie	18
3.1. Welke geo- informatie krijgt een licentie	18
3.2. Rechten toegekend aan de Licentiehouder	20
3.3. Betaling/vergoedingen	22
3.4. Verklaringen en waarborgen	23
3.5. Convenanten	25
3.6. Beperkingen van de aansprakelijkheid	26
3.7. Schadevergoeding	26
3.8. Termijn; Beëindiging	27
3.9. Naleving van de wet	28
3.10. Gegevensbescherming/privacy	29
3.11. Heffingen	30
3.12. Vertrouwelijkheid	30
3.13. Aflevering/Controle/Aanvaarding	31
3.14. Update/Aanpassingen/Correcties	31
3.15. Naleving van de exportwetgeving	32
3.16. Overheidscontracten	32

3.17.	Overmacht	32
3.18.	Toepasselijk recht; Jurisdictie; Geschillenregeling	33
3.19.	Toewijzing; Overdraagbaarheid	33
3.20.	Voortbestaan	34
4.	Beschouwingen bij het verzamelen van geo- informatie	35
5.	Evoluerende aard van wetten en regels met betrekking tot geo- informatie	38
6.	Conclusie	41
Bijlagen		
Bijlage I	Definitie	
Bijlage II	Voorbeelden van open licenties gebruikt voor geo- informatie	
Bijlage III	Bijkomende lectuur	

Inleiding

De geo--informatiegemeenschap (overheidsinstanties, industrie, universiteiten, niet-gouvernementele organisaties (ngo's) enzovoort) produceren steeds meer geo--producten en diensten door het integreren en verzamelen van geo- gegevenssets vanuit verschillende bronnen. Dit geldt in het bijzonder voor geo- producten met toegevoegde waarde. In een recent verleden werd geo- informatie vaak verkocht door een gegevensverzamelaar aan een klant. Maar ondertussen is de markt van geo- informatie geëvolueerd en vandaag wordt geo- informatie veeleer via een licentie van de ene partij aan de andere in gebruik gegeven in plaats van verkocht. In een licentieovereenkomst verleent de eigenaar van de geo- informatie (of de partij die het recht heeft om de geo- informatie via een licentie te vergunnen), doorgaans aangeduid als de "Licentiegever", aan de andere partij, die dan meestal de "Licentiehouder" wordt genoemd, bepaalde rechten op de geo- informatie. De Licentiegever behoudt bepaalde rechten op de geo- informatie, met inbegrip van het eigenaarschap. Omdat beide partijen blijvende wettelijke rechten en verantwoordelijkheden hebben met betrekking tot de geo- informatie, kan de wettelijke verhouding tussen beide partijen gecompliceerder zijn dan bij het systeem van verkoop en aankoop. Het gevolg daarvan is dat licenties met betrekking tot geo- informatie complexe juridische documenten kunnen zijn. Deze complexiteit kan nog toenemen wanneer geo- producten en diensten worden gecreëerd aan de hand van geo- informatie uit meerdere bronnen, elk met unieke en soms met elkaar in conflict tredende licentiebepalingen.

Bij de onderhandelingen over geo- informatielicenties moet rekening worden gehouden met een aantal belangrijke aspecten. Eerst en vooral: tal van overheidsinstanties maken van geo- informatie "open" informatie. Maar, ook wanneer data "open" is, wordt deze bepaald door een licentieovereenkomst, behalve wanneer overheden bereid zijn om hun auteursrechten op de geo- informatie op te geven door die informatie publiekelijk vrij te geven. Terwijl deze open licenties doorgaans minder beperkingen hebben dan hun commerciële tegenhangers, zijn er toch heel wat die voorwaarden en beperkingen omvatten die de Licentiehouder moet respecteren. Dit Compendium wil organisaties helpen om een beter beeld te krijgen van de voorwaarden en beperkingen van "open" geo- informatielicenties.

Men dient eveneens te begrijpen dat het doel van een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie heel wat meer inhoudt dan louter het verschaffen van rechten (met andere woorden een licentie) van de Licentiegever naar de Licentiehouder toe. Een licentieovereenkomst regelt ook bepaalde operationele en wettelijke risico's tussen de partijen. In een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie kan een risico bijvoorbeeld betrekking hebben op het feit of de

Licentiegever enige wettelijke aansprakelijkheid heeft jegens de Licentiehouders in het geval de geo-informatie niet de kwaliteit heeft voor het gebruik dat de Licentiehouders ervan wil maken. Nog een te voorzien risico is de aansprakelijkheid van de Licentiehouders in het geval het gebruik dat zij maakt van de geo-informatie zou indruisen tegen de plaatselijke wetgeving of schade zou berokkenen aan een derde partij.

Ten slotte wordt geo-informatie niet uitsluitend vergund via een op zich staande licentieovereenkomst voor geo-informatie. Zo kan bijvoorbeeld een licentie voor geo-informatie worden opgenomen in de voorwaarden van een cloud hostingovereenkomst, omdat de cloud provider bepaalde rechten zal moeten hebben om die geo-informatie te hosten of op te slaan. Het gebeurt ook steeds vaker in bedrijven die Software as a Service (SaaS) aanbieden, dat zij geo-informatie opnemen in hun aanbod. Dit heeft tot gevolg dat licentievoorwaarden inzake geo-informatie vaak worden opgenomen in de eigen servicevoorwaarden (Terms of Service (ToS)) of in een vergelijkbaar type documenten. In het Compendium zal met een licentieovereenkomst voor geo-informatie worden bedoeld elk type juridisch document waarin geo-informatie in licentie wordt gegeven.

Het Compendium voor Licentieregeling van Geo-Informatie (het "Compendium") is bedoeld voor professionals binnen het geo-ecosysteem die geen juridische opleiding hebben gehad en die een beter inzicht wensen te verkrijgen in de licentieovereenkomsten met betrekking tot geo-informatie. Omdat veel organisaties in de geo-gemeenschap verschafters én gebruikers zijn van geo-informatie, is het Compendium zowel geschreven voor Licentiegevers als voor Licentiehouders. Dit Compendium wil Licentiegevers helpen om te bepalen welke licentievoorwaarden het best aansluiten op hun doelstellingen. Het moet Licentiehouders ook helpen om inzicht te krijgen in de rechten en plichten waartoe zij zich verbinden wanneer ze een licentieovereenkomst inzake geo-informatie onderschrijven. Het uiteindelijke doel zowel voor de Licentiegevers als voor de Licentiehouders van de geo-informatie is om beter op de hoogte te zijn van deze belangrijke punten zodat ze voortaan beslissingen kunnen nemen met kennis van zaken.

Dit Compendium heeft niet de ambitie om een reeks best practices aan te reiken voor de licentieregeling van geo-informatie. De overtuiging heerst immers dat het nog te vroeg is in de ontwikkeling van het geo-ecosysteem om reeds uit te pakken met best practices. Maar hopelijk zal dit Compendium worden gebruikt als basis voor de ontwikkeling van best practices in de toekomst. Een volgende editie van het Compendium kan eventueel een leidraad aanreiken voor nationale geo-overheden zodat zij de procedures inzake geo-licentieregeling optimaal kunnen afwikkelen. Daarbovenop kunnen toekomstige edities ook nog worden gebruikt om een gemeenschappelijk

vocabulaire en een dito domeinontologie te ontwikkelen. Deze zullen nodig zijn om toekomstige on-demand-kennisapplicaties te ondersteunen die data oogsten.

Het Compendium begint met een algemeen overzicht van een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie. Dit omvat een bespreking van de unieke aspecten van een geo-informatielicentie en een aantal kernbeschouwingen bij het afsluiten van een dergelijke licentieovereenkomst. Daarna volgt een rubriek over Open Data-licenties en geo- informatie. In de daaropvolgende rubriek wordt een beschrijving gegeven van de belangrijkste onderdelen van een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie. Het Compendium sluit dan af met een analyse van de uitdagingen die komen kijken bij het verzamelen van geo- informatie uit verschillende bronnen, en hoe een evoluerende wettelijke en regelgevende omgeving met betrekking tot geo- informatie, een impact zal hebben op de desbetreffende licentieovereenkomsten.

1. Overzicht van een Geo- Informatielicentie

1.1 Rol van een Licentieovereenkomst

Een licentieovereenkomst voor geo- informatie is een juridisch document waarbij één partij (de "Licentiegever") een andere partij (de "Licentiehouder") bepaalde rechten toekent inzake geo- informatie die de Licentiegever ofwel zelf bezit of waarvan hij de rechten heeft om er een licentie of sublicentie voor toe te kennen.¹ Terwijl een verschaffer van geo- informatie bij een verkoop afstand doet van alle rechten, behoudt de Licentiegever in een licentieovereenkomst de rechten die hij niet toekent aan de Licentiehouder, met inbegrip van het eigenaarschap. Omdat zowel de Licentiegever als de Licentiehouder rechten hebben op dezelfde geo- informatie, is de relatie tussen beide partijen langlopend en daarom kan deze ook veel complexer zijn dan bij een verkoop. De licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie is van zeer groot belang bij het documenteren van de respectieve rechten en verantwoordelijkheden van de partijen.

Een van de uitdagingen bij het doorgronden van licentieovereenkomsten voor geo- informatie is dat dit immateriële informatie is. Dit kan in zekere mate het inzicht bemoeilijken in de toepasbaarheid van bepaalde juridische principes. Gelukkig is de licentieregeling van geo- informatie in menig opzicht vergelijkbaar met een persoon die een tastbaar voorwerp leent, zoals een auto, van een andere persoon. De eigenaar (in dit geval de Licentiegever) verleent aan de andere persoon (de Licentiehouder) bepaalde rechten om de auto te gebruiken. Echter, de auto wordt niet verkocht, zodat de eigenaar een aantal rechten behoudt. Zo zal de eigenaar er zich bijvoorbeeld van willen vergewissen dat de auto correct wordt gebruikt en niet wordt beschadigd. De eigenaar zal ook diens verantwoordelijkheid voor de auto willen beperken tot de persoon die de auto leent (en tot anderen) wanneer, bijvoorbeeld, er zich een ongeval voordoet.

Het soort overeenkomst die door de partijen wordt afgesloten, zal afhangen van een aantal factoren, waaronder de verhouding tussen de partijen, of hoe lang de auto zal worden gebruikt. Zo zal bijvoorbeeld de eigenaar van een auto waarschijnlijk niet verlangen van zijn broer dat deze een uitgebreide overeenkomst afsluit om het voertuig in kwestie te gebruiken. Ook zal de eigenaar waarschijnlijk geen schriftelijk akkoord vereisen voor een buurman om in een noodgeval diens kind naar een ziekenhuis te brengen. Een autoleasebedrijf zal integendeel van de lener wel vragen om een uitgebreide schriftelijke overeenkomst te ondertekenen wanneer een klant vraagt om de auto voor

¹ In het kader van dit Compendium verwijst de term geo- informatie naar elk soort informatie die verwijst naar een of andere locatie op aarde.

een langere periode te gebruiken. Deze overeenkomst zal dan naar alle waarschijnlijkheid een aantal voorwaarden en beperkingen bevatten, zoals het tijdstip waarop de auto moet worden teruggebracht, het maximum aantal kilometers dat mag worden gereden, de vereiste waarbij de auto in nette staat moet worden gehouden en dat elke bestuurder de van toepassing zijnde wetten dient na te leven. Anderzijds kan de klant mogelijk details verwachten met betrekking tot het bouwjaar en het model van de auto, naast de toestand van het voertuig en het feit of het al dan niet is geschikt voor het beoogde gebruik. De klant kan eventueel ook van de eigenaar de belofte vragen om de auto te herstellen of te vervangen wanneer die met pech te maken krijgt.

Er zijn verschillende punten van vergelijking tussen een licentieovereenkomst voor geo-informatie en een overeenkomst om een auto te lenen. De Licentiegever blijft bepaalde rechten behouden op de geo-informatie. Bijgevolg omvat de licentieovereenkomst voor geo-informatie doorgaans een aantal bepalingen die de respectieve verantwoordelijkheden omschrijven van de partijen. De Licentiegever kan deze bepalingen eventueel opnemen in de overeenkomst om zijn rechten te vrijwaren om de geo-informatie ook aan een andere partij te vergunnen. In het andere geval wenst hij misschien zijn aansprakelijkheid te beperken in het geval een derde partij wordt benadeeld door het gebruik van de geo-informatie. Op dezelfde manier kan de Licentiehouders een belofte vragen met betrekking tot de kwaliteit en de volledigheid van de database waarin geo-informatie is opgenomen en hij kan ook vragen dat de Licentiegever over alle nodige rechten beschikt om de overeenkomst aan te gaan.

1.2 Unieke aspecten van Geo- Informatie

De tendens bestaat momenteel om licentieovereenkomsten voor geo-informatie te bekijken als softwarelicenties. Maar, er zijn verschillende unieke aspecten van geo-informatie en van de geogemeenschap, waardoor een licentieovereenkomst voor geo-informatie aanzienlijk verschilt van een overeenkomst voor een softwarelicentie. Een greep uit de verschillen:

- Geo-informatie is meer divers en veelzijdiger. Software wordt specifiek samengesteld voor een bepaalde reeks toepassingen of klanten. Geo-informatie daarentegen is meer divers, en kan ook adressen omvatten, elektro-optische satellietbeelden, LIDAR van mobiele platforms en foto's of berichten met geotagging van sociale-media-applicaties. Elk van deze elementen kan onderhevig zijn aan verschillende wetgevende en regelgevende stelsels. Zo kunnen bijvoorbeeld satellietbeelden worden ingezameld door een nationale kaartinstantie of door een privébedrijf, terwijl adressen vaak tot het domein zullen blijven behoren van

ationale instanties die zich bezig houden met statistieken of volkstellingen, of van een lokaal bestuur. Met deze verschillen moet rekening worden gehouden in de context van een licentieovereenkomst voor geo- informatie, vooral omdat nationale geografische instituten vaak onderhevig zijn aan andere regels dan instanties die zich bezig houden met statistieken.

Bovendien kan dezelfde geo- informatie worden gebruikt in verschillende zeer uiteenlopende applicaties. Zo kan een satellietbeeld bijvoorbeeld worden gebruikt door een bedrijf om te bepalen waar een nieuwe winkel moet worden gelokaliseerd, door een klant om de beste route uit te stippelen om naar de winkel te rijden zodra deze geopend is en door het plaatselijke verkeersdepartement om een verkeerslicht te installeren dat het autoverkeer moet vergemakkelijken dat wordt gegenereerd door het openen van de nieuwe winkel. Maar, omdat één stukje geo- informatie kan worden gebruikt voor verschillende toepassingen, wil dat nog niet zeggen dat dit geschikt is voor elk van deze soorten gebruik. Voor een bepaalde applicatie is de geo- informatie misschien niet volledig, recent, accuraat of precies genoeg. Dit heeft tot gevolg dat de Licentiegever misschien een aantal gebruiksbeperkingen wil opleggen in een licentieovereenkomst voor geo- informatie, of dat hij elke schade afwijst die zou voortvloeien uit het gebruik van de geo- informatie in bepaalde applicaties.

- Geo- informatie wordt vaak gepubliceerd voor raadpleging of gebruik door derden.

Software wordt vaak gekoppeld aan een licentieovereenkomst voor intern gebruik binnen een organisatie. Dit heeft tot gevolg dat de Licentiegever er vertrouwen in heeft hoe de software zal worden gebruikt en door wie. Maar, organisaties creëren vaak geo- producten en diensten voor raadpleging of gebruik door derden buiten de organisatie. Deze publicatie van geo- informatie waartoe derden toegang hebben, geeft vaak aanleiding tot bijkomende juridische struikelblokken waarmee rekening moet worden gehouden in een licentieovereenkomst voor geo- informatie. Zo zal de Licentiegever bijvoorbeeld een restrictie willen opleggen over hoe derden toegang kunnen krijgen tot bepaalde geo- informatie omdat deze partijen een mogelijke klant of concurrent zouden kunnen zijn.

- De geo- gemeenschap is een zeer divers en groeiend ecosysteem. Geo- informatie wordt regelmatig ingezameld door overheidsinstanties, de industrie, universiteiten en onderzoeksinstituten, niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en burgers over heel de wereld (doorgaans aangeduid met de term "crowdsourced information" of "voluntary geographic information" ("VGI")). Terwijl deze zelfde stakeholders gebruik maken van software, zijn ze zowel producenten als consumenten van geo- informatie. Bijgevolg worden geo- informatieproducten en -diensten gecreëerd door het verzamelen van geo- informatie vanuit elk van deze bronnen. Deze stakeholders gebruiken of zoeken vaak kenmerken in licentieovereenkomsten voor uiteenlopende doelstellingen. Zo zullen privébedrijven, bijvoorbeeld, het doorgeven van geo- informatie willen beperken om het aantal Licentiehouders (met andere woorden klanten) te maximaliseren. Anderzijds willen ngo's, en in steeds toenemende mate ook overheidsinstanties, doorgaans dat geo- informatie vrij wordt gedeeld om hun respectieve opdrachten te kunnen volbrengen. Bovendien hebben de industrie, de overheid en ngo's vaak verschillende acceptatieniveaus met betrekking tot risico's die ze kunnen, of willen, nemen in een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie.

- Wetten en regelgevingen die betrekking hebben op geo- informatie evolueren met de tijd. Daar waar de geo- gemeenschap al jarenlang werkt met geo- informatie, werd de technologie om geo- informatie te verzamelen, te gebruiken, op te slaan en te verdelen de laatste 10 jaar gaandeweg geïntegreerd in veel bredere commerciële (of privé-) toepassingen. Omdat wettelijke en regelgevende structuren doorgaans achterlopen op technologische ontwikkelingen, zijn wetgevers en toezichthouders zich pas onlangs bezig gaan houden met juridische kwesties die in verband gebracht kunnen worden met de kracht van de geo- technologie. De geo- gemeenschap staat voor een stroomversnelling op het vlak van wetten, beleidslijnen en regelgevingen die een aanzienlijke invloed zullen hebben op de manier waarop geo- informatie kan worden verzameld, gebruikt, opgeslagen en verdeeld. Dergelijke veranderingen inzake wetgeving, beleidslijnen of regelgeving zullen naar alle waarschijnlijkheid een grote impact hebben op bestaande en toekomstige licentieovereenkomsten inzake geo- informatie.

1.3 Hoofdbeschouwingen voorafgaand aan het sluiten van een licentieovereenkomst voor geo-informatie

Zowel een Licentiegever als een Licentiehouders dienen oog te hebben voor een aantal zaken alvorens ze een of andere licentieovereenkomst inzake geo- informatie aangaan. Elk van deze punten zal verder in deze bundel meer in detail worden besproken, maar zijn zo belangrijk dat ze nu toch al even moeten worden aangehaald.

- Een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie vervult verschillende functies. De eerste functie van een licentieovereenkomst in verband met geo- informatie is dat daarin de rechten worden verduidelijkt die de Licentiegever toekent aan de Licentiehouders inzake de geo- informatie. Een licentieovereenkomst inzake geo- informatie is evenwel ook een juridisch document dat wordt gebruikt om de risico's te situeren tussen de partijen. Bijvoorbeeld, welke verantwoordelijkheid heeft de Licentiegever jegens de Licentiehouders wanneer er zich fouten voordoen in de geo- informatie, of indien de Licentiegever niet de juridische bevoegdheid heeft om aan de Licentiehouders de rechten te verlenen inzake de geo- informatie? Evenzo, welke verplichtingen heeft een Licentiehouders jegens de Licentiegever wanneer een derde partij wordt benadeeld door een dienst die wordt verleend door de Licentiehouders die de geo- informatie bevat van de Licentiegever? De wet kan een aantal risico's opleggen aan een partij, behalve wanneer specifiek afstand werd gedaan van dergelijke risico's in de licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie. Bovendien, wanneer een potentieel risico niet wordt opgenomen in een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie, betekent dit vaak dat de partijen het aan een derde partij overlaten (in dit geval een rechtbank, toezichthouders enzovoort) om te beslissen welke partij verantwoordelijk is ingeval van een geschil. Hoewel het niet mogelijk is om te anticiperen op elk mogelijk risico in een licentieovereenkomst, dienen de partijen toch te overwegen of er bepaalde risico's verbonden zijn aan de geo- informatie of aan de toepassing die specifiek zouden moeten worden aangepakt.
- Juridische kwesties aangaande geo- informatie kunnen variëren. Geo- informatie omvat een grote verscheidenheid van datatypes. Zo kan de term bijvoorbeeld worden gebruikt om een elektro-optisch beeld te beschrijven, een LIDAR-point cloud, een database van "points of interest" (POI's), lengtegraden/breedtegraden of tellingsdata. Bovendien kan geo- informatie worden ingezameld via een hele reeks sensoren en platformen, ook via onbemande vliegtuigen (drones) die worden bestuurd door een commercieel bedrijf,

burgers die in hun vrije tijd mobiele toestellen gebruiken met gps-functie en overheidsmedewerkers die een bosgebied in kaart brengen. Elk type geo- informatie kan het voorwerp zijn van verschillende wettelijke of regelgevende stelsels.

Geo- informatie wordt ook gebruikt voor verschillende uiteenlopende applicaties. Zo is geo- informatie bijvoorbeeld van zeer groot belang bij het verschaffen van rechtstreekse navigatie, om inzicht te verkrijgen in de impact van de CO₂-uitstoot wereldwijd, en bij het plannen van nationale infrastructuurprojecten.

Ook de intellectuele eigendomsrechten op geo- informatieproducten en -diensten kunnen aanzienlijk variëren. Daar waar, bijvoorbeeld, het auteursrecht doorgaans niet van toepassing is op feiten of "informatie" als zodanig, zijn kaarten, beelden en database vaak wel het voorwerp van dergelijke wettelijke bescherming. Het is evenwel niet duidelijk hoe rechtbanken het auteursrecht zullen toepassen op geo- informatie die wordt verzameld via verschillende soorten sensoren die commercieel steeds uitvoerbaarder worden. Het is eveneens onzeker hoe dergelijke rechten kunnen worden toegepast op geo- informatie die automatisch wordt gegenereerd, zoals via het internet der dingen. Deze kwesties worden nog complexer wanneer producten en diensten worden gecreëerd door de combinatie van datasets die anders worden behandeld via de auteursrechtenwet.

Elk van deze factoren kan een invloed hebben op de voorwaarden van een licentieovereenkomst voor geo- informatie. Zo is het bijvoorbeeld belangrijk voor zowel de Licentiegever als voor de Licentiehouder om te realiseren dat geo- informatie aan een licentie wordt gekoppeld omdat deze informatie een immaterieel goed is, en onderhevig is aan verschillende intellectuele beschermingsmaatregelen wereldwijd. In Europa, bijvoorbeeld, kan de wetgeving de intellectuele eigendomsrechten beschermen van bepaalde databases met geo- informatie. Een dergelijke bescherming is doorgaans beperkter in de Verenigde Staten van Amerika en ook in tal van andere landen. Evenzo evolueren de wetten voortdurend met betrekking tot intellectuele eigendomsrechten in geo- informatieproducten en -diensten, zoals de legitimiteit van "scraping" van informatie van een website. De partijen in een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie dienen te overwegen of er specifieke knelpunten zijn met betrekking tot intellectuele eigendommen die moeten worden aangepakt.

- Een geo- informatielicentie kan verschillende vormen aannemen. Geo- informatie kan op verschillende manieren aan een licentie worden gekoppeld. De meest gangbare methode is via een licentieovereenkomst voor geo- informatie, waarbij het verstrekken van de geo- licentie het hoofddoel is van de overeenkomst. Een dergelijk document kan ook een overeenkomst voor gegevensuitwisseling worden genoemd. Bovendien zijn, omdat geo- informatie steeds vaker wordt aangeboden via producten en diensten, zoals Software as a Service (SaaS), geo- informatielicenties nu ook terug te vinden in Servicevoorwaarden of vergelijkbare juridische documenten. Ook kan het gebeuren dat een organisatie bepaalde rechten inzake geo- informatie wil toekennen wanneer zij een overeenkomst afsluit om geo- informatie in de cloud te hosten. Het is belangrijk dat beide partijen een duidelijk beeld hebben van hun respectieve rechten inzake geo- informatie in al deze documenten om te voldoen aan alle wettelijke en contractuele verplichtingen. Bijvoorbeeld, wanneer geo- informatie die wordt opgeslagen in de cloud, in licentie werd gegeven via een derde partij, moet men er zich kunnen van vergewissen dat de licentieovereenkomst van deze derde partij het toelaat om dergelijke rechten toe te staan aan de aanbieder van cloudopslag. Het is ook belangrijk voor de betrokken partijen om ervoor te zorgen dat de voorwaarden van de licentie met betrekking tot geo- informatie kunnen worden afgedwongen ongeacht de vorm van de overeenkomst.

2. Open data en licentieverlening van geo- informatie

Overheidsinstanties genereren enorme hoeveelheden informatie. Veel van die informatie heeft een geo- functie. De industrie, ngo's, intergouvernementele organisaties, universiteiten, burgers en andere overheidsinstellingen zijn consumenten (en in sommige gevallen ook makers) van door de overheid verzamelde of gegenereerde geo- informatie. Omdat in de meeste gevallen burgers hebben betaald voor de verzameling of voor het genereren van deze informatie, via allerlei heffingen of vergoedingen, is er ook een groeiende vraag om geo- en andere soorten van informatie meer "open" te maken.

Terwijl er aan de ene kant geen eenduidige definitie is van wat precies "open data" is, bevatten de meeste definities gelijksoortige elementen. Zo definieert, bijvoorbeeld, het Handboek voor Open Data, open data als "data die vrij gebruikt kunnen worden, hergebruikt kunnen worden en opnieuw verspreid kunnen worden door iedereen - onderworpen enkel, in het uiterste geval, aan de eis tot naamsvermelding en gelijk delen."² Het Open Data Institute definieert open data als "data waar iedereen toegang toe heeft, die iedereen kan gebruiken of delen".³ Open Canada definieert open data als zijnde "door een machine leesbare data die vrij gebruikt kunnen worden, hergebruikt kunnen worden en opnieuw verspreid kunnen worden door iedereen - onderworpen enkel, in het uiterste geval, aan de eis tot naamsvermelding en gelijk delen."⁴ Volgens de meeste definities, dient geo- informatie gratis beschikbaar te worden gesteld (of tegen kostprijs voor reproductie) om te kunnen worden beschouwd als zijnde "open".⁵ Deze definities sluiten evenwel niet uit dat deze informatie kan worden verspreid onder licentie. Zo erkent het Open Knowledge Network verschillende licenties die voldoen aan zijn vereisten inzake openheid.⁶

Met andere woorden: een variëteit aan geo- informatie kan worden beschouwd als "open data". Zo behoort bijvoorbeeld heel wat geo- informatie die wordt verzameld of gegenereerd door de federale regering van de Verenigde Staten van Amerika tot het publieke domein omdat "auteursrechtenbescherming... niet beschikbaar is voor elk werk van de regering van de Verenigde Staten."⁷ Dit houdt in dat iedereen deze informatie kan gebruiken of kopiëren voor allerlei doeleinden, zonder enige licentie.

² http://opendatahandbook.org/guide/nl_BE/what-is-open-data/, dat zich baseert op de Open Definition op <http://opendefinition.org/> (laatst geopend op 26 december 2016)

³ <https://theodi.org/what-is-open-data> (laatst geopend op 14 januari 2017)

⁴ <http://open.canada.ca/en/frequently-asked-questions#faq17> (laatst geopend op 14 januari 2017)

⁵ In de geo- gemeenschap betekent "open" ook de mogelijkheid om informatie te exporteren in een makkelijk bruikbaar formaat.

⁶ <http://opendefinition.org/licenses/>

⁷ 17 U.S. Code § 105

Terwijl het onderbrengen van geo- informatie op het publieke domein een zeer nobele doelstelling is, publiceren de meeste regeringen doorgaans geo- informatie via een licentie. Zo hebben gebruikers bijvoorbeeld "vrije, volledige en open toegang" tot de geo- informatie afkomstig van de Sentinel-satellieten in het kader van het Copernicus-programma van de Europese Unie, maar gebruik van die gegevens is evenwel onderworpen aan de voorwaarden van de "Juridische mededeling aangaande het gebruik van data- en service-informatie afkomstig van het Copernicus-Sentinel-programma zoals dat kan worden gevonden op de webpagina van Copernicus" (de "juridische mededeling").⁸ De Juridische Mededeling beschrijft de gebruiksrechten (inzake productie; verdeling; mededeling naar het publiek toe; en/of aanpassing, wijziging en combinatie met andere data en informatie) en omvat voorwaarden (bijvoorbeeld het gebruik moet "rechtmatig" zijn, de gebruiker erkent dat er geen garanties zijn, de gebruiker neemt afstand van enige claims die erin vervat zouden zitten jegens de Europese Unie en de dataverstrekken, en naamsvermelding van de data is verplicht). Op dezelfde manier worden de Canadese "Open Maps" gepubliceerd onder de Open Government License – Canada⁹; het Open Government Data Platform van de Indiase regering publiceert data onder de Government Open Data License – India¹⁰ en de Australische regering publiceert openbare data onder een Creative Commons-licentie.¹¹

Verschillende niet-overheidsorganisaties en onderzoeksinstanties stellen geo- informatie beschikbaar via open data-licenties. Zo publiceert, bijvoorbeeld, de populaire kaartengemeenschap OpenStreetMap (OSM) haar data via een Open Database-licentie (ODbL) v.1.0, die is opgenomen in de lijst van open licenties van het Open Knowledge Network.¹² Deze ODbL-licentie bevat een aantal bepalingen, waaronder de bepaling dat gepubliceerde afgeleide werken (gedefinieerd als "Derivative Database" in de ODbL) een vergelijkbare open data-licentie moeten aannemen. Deze voorwaarde van de ODbL wordt doorgaans ook de "Gelijk-Delen"-voorwaarde genoemd. Een Derivative Database (Afgeleide Database) wordt gedefinieerd als een database die is gebaseerd op de OSM-database, met inbegrip van elke vertaling, aanpassing, samenvoeging, wijziging of verandering van de OSM-database of van een aanzienlijk deel van de inhoud daarvan. De GelijkDelen-voorwaarde maakt het voor sommige organisaties moeilijk om geo- informatie van OSM's via een te vergunnen. Zo zijn bijvoorbeeld sommige commerciële bedrijven er niet zo happig op om hun eigen geo- informatie te combineren met geo- informatie van OSM uit vrees dat zij een afgeleid werk zouden creëren,

⁸ https://sentinel.esa.int/documents/247904/690755/Sentinel_Data_Legal_Notice (laatst geopend op 26 december 2016)

⁹ <http://open.canada.ca/en/open-government-licence-canada> (laatst geopend op 17 januari 2017)

¹⁰ https://data.gov.in/sites/default/files/Government_Open_Data_Use_Licence_India.pdf (laatst geopend op 17 januari 2017)

¹¹ <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/au/legalcode> (laatst geopend op 17 januari 2017)

¹² <http://opendefinition.org/licenses/>

waardoor zij hun eigen geo- informatie beschikbaar zouden moeten maken onder ODbL. Op dezelfde manier zouden bepaalde organisaties die bij wet, of uit eigen vrije keuze, hun geo- informatie beschikbaar hebben gemaakt voor het publieke domein, niet in staat zijn om producten of diensten te creëren waarbij gebruik wordt gemaakt van geo- informatie van OSM, uit vrees dat zij een afgeleid werk zouden creëren dat dan zou moeten worden gedeeld onder ODbL, wat veel meer beperkingen inhoudt dan het publieke domein.

Het kan eveneens een heuse uitdaging zijn om -geo- informatie datasets te combineren die het voorwerp zijn van de verschillende open data-licenties. Zo kan het bijvoorbeeld moeilijk zijn om geo- informatie bij te laten dragen aan OSM waarvoor bepaalde Creative Commons-licenties gelden, een licentietype dat populair is in de open data-gemeenschap. Het probleem is namelijk dat OSM van de bewerkers vereist dat ze OSM het recht toekennen om de bijgedragen gegevens te koppelen aan een sublicentie, terwijl verschillende open data-licenties van Creative Commons de Licentiehouders niet het recht verlenen om geo- informatie via een sublicentie te verspreiden. Op deze manier kan het een heuse uitdaging zijn om te voldoen aan al die verschillende vereisten inzake naamsvermelding die gemeengoed zijn bij open data-licenties, aangezien die naamsvermelding aanzienlijk gecompliceerder kan zijn in de ontwikkeling van geo- informatieproducten en -diensten dan in een softwareproject.¹³ Dit heeft tot gevolg dat OSM aan een bewerker kan vragen om een verklaring van afstand te verkrijgen van een dataverstrekker die geo- informatie vergunt onder een andere open licentie.¹⁴

Daarom is het belangrijk, rekening houdend met het feit dat het creëren van open data een beleidsbeslissing is die een aantal regeringen wereldwijd heeft genomen of van plan zijn te nemen, dat men duidelijk voor ogen houdt dat het gebruik van open geo- informatie inzicht vergt in licentieovereenkomsten, zowel van de kant van de Licentiegever als van de kant van de Licentiehouders. Deze licenties bevatten tal van voorwaarden en beperkingen die een impact kunnen hebben op de producten en diensten die worden gecreëerd door het combineren van geo- informatie. Voorbeelden van licenties gebruikt voor open geo- informatie kunt u terugvinden in Bijlage II.

¹³ <http://lu.is/blog/2016/09/14/copyleft-and-data-databases-as-poor-subject/> (laatst geopend op 14 januari 2017)

¹⁴ OSM heeft een aantal richtlijnen en mailinglijsten aangemaakt met de bedoeling deze problematiek te benaderen. (Zie bijvoorbeeld http://wiki.openstreetmap.org/wiki/Open_Data_License/Community_Guidelines)

3. Elementen van een licentieovereenkomst inzake geo- informatie

De licentieregeling van geo- informatie kan de vorm van verschillende soorten overeenkomsten aannemen. Maar, ongeacht de vorm van deze overeenkomsten, hebben de meeste licentieovereenkomsten inzake geo- informatie een aantal vergelijkbare elementen. Hieronder volgt een analyse van de belangrijkste elementen in een licentieovereenkomst inzake geo- informatie:

3.1 Welke geo- informatie wordt vergund

Een duidelijke, volledige en precieze beschrijving van de geo- informatie waarvoor een licentie wordt gegeven, vervult verschillende belangrijke functies. Zo wordt bijvoorbeeld een aantal voorwaarden in een licentie voor geo- informatie rechtstreeks gelinkt aan de geo- informatie waarvoor de licentie wordt geregeld. Deze voorwaarden omvatten bepaalde verklaringen, waarborgen en convenanten. Daarbovenop zijn verschillende types geo- informatie het voorwerp van verschillende wettelijke en regelgevende stelsels. Zo leggen bepaalde overheden bijvoorbeeld beperkingen op met betrekking tot het beeldmateriaal dat wordt verzameld via onbemande vliegtuigen (ook wel drones genoemd) die niet van toepassing zijn op beeldmateriaal dat wordt verzameld via bemande vliegtuigen of via satelliet. Dit heeft tot gevolg dat een beschrijving kan worden toegevoegd aan het platform dat werd gebruikt door de sensor om informatie te verzamelen. Deze beschrijving kan verduidelijken of deze informatie al dan niet bewerkt is. Op dezelfde manier kan geo- informatie worden overgedragen in verschillende vormen, zoals een database, een kaart of als een beeld.

Een volledige en accurate beschrijving kan eveneens latere meningsverschillen vermijden tussen de partijen, in het bijzonder wanneer de individuen die aan de slag gaan met de licentie inzake geo- informatie niet langer meer beschikbaar zijn om een antwoord te geven op de vragen die rijzen. Bovendien, wanneer er een meningsverschil zou ontstaan tussen de Licentiegever en de Licentiehouders, beperkt deze beschrijving de rol van advocaten en rechters die vaak maar over een beperkte kennis of expertise beschikken inzake geo- technologie of informatie.

Helaas, en ondanks het belang van dit element in het kader van een licentieovereenkomst omtrent geo- informatie, is er een trend merkbaar om geen volledige beschrijving te geven. Er zijn waarschijnlijk wel verschillende redenen waarom geo- informatie waarvoor een licentie wordt geregeld, niet duidelijk of volledig wordt gedefinieerd. De partijen die onderhandelen over de licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie staan misschien onder druk om de overeenkomst zo snel mogelijk te laten ondertekenen en gaan er dan vanuit dat het niet zo belangrijk

is omdat ze reeds op de hoogte zijn van het voorwerp van de licentieovereenkomst. Enerzijds hebben de individuen die de licentieovereenkomst inzake geo- informatie in een eerste versie opstellen, misschien niet genoeg inzicht in de geo- technologie om een accurate beschrijving te geven, zodat zij met opzet uitvoerige en/of vage termen gebruiken. Anderzijds, kan een Licentiegever een sjabloon of model hanteren in een licentieovereenkomstmodel dat kan worden gebruikt voor verschillende soorten geo- informatie.

De beschrijving kan op verschillende plaatsen worden teruggevonden. In sommige overeenkomsten is dit terug te vinden in het begin, in een rubriek met bijvoorbeeld als titel "In licentie gegeven materiaal". In andere gevallen kan dit zijn opgenomen in de afdeling Definities. In bepaalde situaties kan de geo- informatie beschreven staan in een apart document, zoals in een bestelformulier, een bijlage of officieel bewijsstuk, met de nodige verwijzingen, als onderdeel van de licentieovereenkomst met betrekking tot de geo- informatie. Een van de voordelen van het opnemen van een beschrijving in een apart document is dat het sneller en makkelijker kan zijn om deze documenten te reviseren of aan te passen dan de licentieovereenkomst inzake geo- informatie zelf.

Een beschrijving van het voorwerp van een licentie kan ofwel zeer algemeen ofwel zeer specifiek zijn. Zo kan een licentie bijvoorbeeld betrekking hebben op een specifieke database van "ruimtelijke informatie", gedefinieerd als "alle data met een direct of indirect verband met een specifieke locatie of een geografisch gebied". In het andere geval kan dit zijn voor kopieën van "Kaartgegevens".¹⁵ Maar, zoals dat ook het geval is wanneer een auto wordt geleend of geleased, is het toch een goed gebruik om de geo- informatie waarvoor een licentie wordt vergund zo volledig en precies mogelijk te beschrijven, zodat er geen misverstanden kunnen ontstaan tussen de partijen.

Er zijn verschillende belangrijke overwegingen wanneer men de geo- informatie wil beschrijven, waarvoor een licentie wordt vergund.

- Omdat geo- informatie kan worden gestructureerd in verschillende formaten, kan het nuttig zijn om het formaat te beschrijven waarin de geo- informatie wordt overgedragen.
- Omdat metadata zo belangrijk zijn voor de waardering van geo- informatie, is het een goed idee om te beschrijven of er metadata werden opgenomen in de geo- informatie waarvoor de licentie wordt vergund.

¹⁵ <https://www.advanttrack.com/map-data-license-agreement/> (laatst geopend op 14 januari 2017)

- Wanneer de geo- informatie waarvoor de licentie wordt vergund, een database is, dan dienen de partijen te overwegen om een referentie toe te voegen aan de data in de database aangezien de intellectuele eigendomsrechten kunnen verschillen tussen de data en de database.
- Omdat intellectuele eigendomsrechten in een database vaak verschillen van de intellectuele eigendomsrechten op een kaart, kan de omschrijving ook de manier vermelden waarop de geo- informatie wordt overgedragen.

Een Licentiegever kan eveneens een verklaring van zijn eigenaarschap opnemen in de geo- informatie waarvoor de licentie wordt vergund. Bovendien kan een Licentiegever elk intellectueel eigendomsrecht omschrijven dat hij meent te hebben op de geo- informatie, met inbegrip van auteursrecht, databanken- of elk ander recht, zoals het handelsgeheim. Hiermee is de Licentiehouder gewaarschuwd over de rechten die de Licentiegever meent te hebben op de geo- informatie. Op diezelfde manier kan een Licentiegever een erkenning wensen toe te voegen dat hij substantiële middelen heeft ingezet om de geo- informatie te verzamelen en te beheren.

3.2 Rechten toegekend aan de Licentiehouder

Een ander belangrijk element van een licentieovereenkomst in verband met geo- informatie is het onderdeel dat de rechten beschrijft die de Licentiegever toekent aan de Licentiehouder inzake geo- informatie. Deze afdeling kan een andere titel hebben afhankelijk van het soort document, maar vaak wordt daarvoor de titel gebruikt "Toegekende rechten" of "Omvang van de licentie". Ook al is er een aantal mogelijke rechten die een Licentiegever kan verlenen aan een Licentiehouder, in het bijzonder inzake geo- informatie, zullen de specifieke toegekende rechten toch afhangen van een aantal factoren zoals:

- het soort geo- informatie;
- de intellectuele eigendomsrechten van de Licentiegever inzake geo- informatie;
- de Licentiehouder; en
- waarvoor de geo- informatie zal worden gebruikt.

Hieronder volgt een uiteenzetting van de standaardrechten die worden toegekend in een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie.

Een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie kan de Licentiehouders het recht verlenen om de geo- informatie te "gebruiken". In het andere geval, wanneer de Licentiegever aanspraak maakt op auteursrechtenbescherming inzake de geo- informatie, kan de overeenkomst enkele, of eventueel alle, van de verzameling rechten toekennen die zijn gekoppeld aan het auteursrecht. Deze rechten kunnen verschillen naargelang het rechtsgebied, maar doorgaans omvatten zij het recht om de geo- informatie te kopiëren, te verdelen, weer te geven, als ook het recht om een afgeleid werk te maken. Andere rechten die doorgaans worden toegekend, omvatten het recht om de informatie "aan te passen", "te exporteren" of "over te dragen", hoewel deze rechten niet allemaal eenzelfde juridische erkenning krijgen.

Omdat de definities van deze termen kunnen variëren, is het raadzaam om ze te definiëren in de overeenkomst, om verwarring tussen de partijen te vermijden. Bijvoorbeeld, een van de moeilijkste uitdagingen wanneer verschillende soorten geo- informatie worden verzameld bij het creëren van producten en diensten, is het bepalen wanneer de Licentiehouders precies een afgeleid product heeft gecreëerd dat onderworpen is aan het auteursrecht van de Licentiegever, en wanneer de Licentiehouders een volledig nieuw product heeft gecreëerd. Er is jammer genoeg maar weinig wetgeving over dit onderwerp die betrekking heeft op geo- informatiediensten en -producten. Dit heeft tot gevolg dat het vaak handig is voor de partijen om een definitie op te nemen van wat precies een afgeleid product is in het kader van hun licentieovereenkomst inzake geo- informatie. Zo kan bijvoorbeeld een Licentiehouders van beeldmateriaal willen weten of de Licentiegever er vanuit gaat dat het traceren of digitaliseren van een beeld al dan niet een afgeleid werk creëert volgens het auteursrecht. Een definitie kan eveneens handig zijn wanneer de activiteit die moet worden verricht, uniek is in de geo- gemeenschap, zoals bijvoorbeeld geocodering.

Een Licentiehouders kan ook eventueel het recht wensen om de geo- informatie in een sublicentie te vergunnen. Een sublicentie verleent de Licentiehouders het recht om de geo- informatie rechtstreeks te vergunnen aan een derde partij (maar enkel in het kader van de rechten die hem werden verleend door de Licentiegever) zonder dat hij daarvoor de goedkeuring nodig heeft van de Licentiegever.

Een Licentiegever kan ook eventueel de Licentiehouders exclusieve rechten verlenen aangaande de geo- informatie, of hij kan het recht bewaren om ofwel de geo- informatie zelf te gebruiken voor hetzelfde doel als de Licentiehouders, of dezelfde rechten inzake geo- informatie aan andere partijen verlenen. Een Licentiegever kan ook eventueel bijkomende beperkingen opleggen met betrekking tot

de rechten die worden toegekend. Dergelijke beperkingen kunnen sterk uiteenlopend zijn, maar kunnen volgende punten omvatten:

- Niet voor commercieel gebruik;
- Enkel een beperkt aantal gebruikers kunnen toegang krijgen tot de geo- informatie of deze gebruiken; of
- De rechten die worden verleend met betrekking tot geo- informatie zijn enkel geldig voor gebruik in een bepaald geografisch gebied/gebieden of zijn beperkt voor de ontwikkeling van producten en diensten voor bepaalde sectoren/markten.

Een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie zal ook vaak een tekst bevatten waarin wordt gesteld dat de Licentiegever alle rechten behoudt op de geo- informatie die niet worden verleend aan de Licentiehouders. Maar, in bepaalde gevallen kan het nuttig zijn voor de Licentiegever om specifieke rechten te bepalen die hij wenst te behouden, dit om verwarring of betwistingen te vermijden.

Dit element kan ook bepaalde beperkingen en verplichtingen van de Licentiehouders omvatten met betrekking tot geo- informatie. Zo kan de Licentiegever, bijvoorbeeld, een beperking voorzien met betrekking tot de overdracht van geo- informatie aangaande de vorm waarin deze informatie wordt ontvangen, of met betrekking tot het gebruik van de geo- informatie om te concurreren met de Licentiegever, of met betrekking tot het "scrapen" van de website van de Licentiegever om bijkomende informatie te verkrijgen.

Een Licentiegever kan er ook voor opteren om in dit element een verklaring op te nemen over welke rechten inzake geo- informatie niet worden vergund. Een dergelijke verklaring kan twee doelstellingen hebben. In de eerste plaats kan een dergelijke verklaring helpen om duidelijkheid te scheppen inzake de rechten wanneer er in de toekomst sprake is van een geschil tussen de partijen. Een dergelijke verklaring kan de partijen er ook doen van vergewissen dat ze een perfect beeld hebben van de precieze omvang van de licentieovereenkomst inzake geo- informatie.

3.3 Betaling/Vergoedingen

De meeste commerciële licentieovereenkomsten met betrekking tot geo- informatie omvatten een apart element die de betalingsvoorwaarden uiteenzet voor het recht om de geo- informatie in licentie te geven. Bij een "open data"-licentie is een betaling doorgaans niet opgenomen, alhoewel sommige open licenties de Licentiegever wel in staat stellen om een redelijke vergoeding te vragen

voor de reproductiekosten. Echter, wanneer de geo- informatie wordt verschaft als een onderdeel van een SaaS-pakket, kunnen er kosten in rekening worden gebracht voor de software en/of maintenance en support. Dit element zal doorgaans het bedrag van die betaling vermelden.¹⁶ Betalingen kunnen dan worden gevraagd in hun totaliteit of volgens een systeem van gespreide betalingen. De manier waarop de voorwaarden van de licentie en de betalingen zijn gestructureerd, kan implicaties hebben met betrekking tot opbrengstherkenning voor de Licentiegevers, in het bijzonder die uit de industrie. In een internationale transactie dient dit element melding te maken van de muntsoort die vereist is voor de betaling. In sommige gevallen gebeuren betalingen niet in contanten, maar veeleer in natura, zijnde producten of diensten. De producten en diensten moeten duidelijk worden omschreven, wat ook geldt voor de levertermijnen en de aanvaardingsvoorwaarden.

Dit element kan eventueel ook omschrijven wat er gebeurt wanneer de Licentiehouders de betaling niet verricht binnen de geldende betalingstermijn. Daarin kan bijvoorbeeld worden bepaald of er renten moeten worden betaald, en tegen welkpercentage? Bovendien kan dit element ook bepalen tot op welk niveau dat de Licentiehouders niet op tijd betaalt, ofwel een einde brengt aan de rechten van de Licentiehouders inzake geo- informatie of de Licentiegever het recht geeft om de licentieovereenkomst inzake geo- informatie te beëindigen. Dit punt is bijzonder belangrijk wanneer de Licentiegever gratis open data verschaft in het kader van een SaaS of een andere overeenkomst. De kwestie die de partijen ook in overweging dienen te nemen, is in hoeverre de Licentiegever het recht heeft om de rechten te beëindigen inzake geo- informatie in het geval er geen betaling plaatsvindt voor de software of dienst.

3.4 Verklaringen en waarborgen

Een overweging voor de partijen die van plan zijn om een licentieovereenkomst voor geo- informatie aan te gaan, is welke verklaringen en waarborgen er onderling moeten worden geregeld. Verklaringen en waarborgen kunnen een belangrijk instrument zijn om het risico te bepalen tussen de partijen in verband met een geo- informatielicentie. In sommige gevallen worden verklaringen en waarborgen gecombineerd in hetzelfde element van een licentieovereenkomst voor geo- informatie bij wijze van waarborg. In het andere geval kan de overeenkomst een aparte rubriek bevatten voor elk van deze elementen. Bovendien kan de Licentiegever, zoals hieronder nog verder zal worden besproken, bevestigen dat hij geen verklaringen opstelt en hij ook afstand doet van alle waarborgen in een poging om elke aansprakelijkheid te omzeilen.

¹⁶ In bepaalde gevallen kan het bedrag worden beschreven in een afzonderlijk document waarnaar wordt verwezen in de geo- licentieovereenkomst, zoals een bestelformulier of een prijzenblad.

Verklaringen zijn een feitelijke vermelding opgesteld door een partij om de andere partij aan te zetten een overeenkomst af te sluiten. Zo kan bijvoorbeeld de eigenaar van een auto verklaren dat de auto nagelnieuw is om iemand ertoe aan te zetten om de auto te lenen of te leasen. Er zijn verschillende soorten verklaringen die kunnen worden opgenomen in een licentieovereenkomst voor geo- informatie. Standaardverklaringen die doorgaans van toepassing zijn op de beide partijen betrokken bij de licentieovereenkomst voor geo- informatie, bepalen dat:

- elk van de partijen gerechtigd is om de licentieovereenkomst voor geo- informatie af te sluiten;
- de licentieovereenkomst voor geo- informatie geen enkele inbreuk inhoudt op elke andere overeenkomst die de partijen zijn aangegaan; en,
- elke partij een geldige juridische entiteit is en de persoon die de overeenkomst uitvoert, de vereiste bevoegdheid heeft.

De Licentiegever kan eventueel ook worden gevraagd om een specifieke verklaring op te stellen die rechtstreeks betrekking heeft op de geo- informatie. Zo kan bijvoorbeeld aan een Licentiegever worden gevraagd om te verklaren dat hij eigenaar is van de geo- informatie (of dat hij het recht heeft om in het kader van een overeenkomst met de eigenaar, de geo- informatie in licentie te geven aan de Licentiehouders voor de doelstellingen die werden opgenomen in de licentieovereenkomst aangaande geo- informatie). Wanneer een Licentiehouders een overheidsinstantie is, dan kan deze eventueel worden gevraagd door een commerciële Licentiegever om te waarborgen dat de informatie die in licentie wordt gegeven, niet het voorwerp is van wetten inzake open data of met betrekking tot de openbaarheid van (overheids) informatie.

Een waarborg daarentegen is een meer vooruitziende maatregel. Een waarborg is in hoofdzaak een belofte door de Licentiegever om problemen aan te pakken die zich mogelijk in de toekomst voordoen, doorgaans voor een specifiek afgesproken periode. Zo kan bijvoorbeeld een eigenaar beloven om een defect onderdeel van een auto te vervangen gedurende de eerste 60 dagen. Waarborgen worden doorgaans gedaan door de Licentiegever in een licentieovereenkomst.

Waarborgen kunnen ofwel expliciet ofwel wettelijk opgelegd zijn. Expliciete waarborgen zijn schriftelijk opgenomen in de licentieovereenkomst voor geo- informatie, en in vele gevallen hebben ze rechtstreeks betrekking op de geo- informatie die het voorwerp is van de licentie. Er bestaan verschillende soorten expliciete waarborgen die een Licentiehouders kan vragen van een Licentiegever

met betrekking tot de (i) accuraatheid, (ii) precisie, (iii) volledigheid, (iv) tijdigheid en/of (v) het formaat van de geo- informatie die het voorwerp is van de licentieovereenkomst.

In sommige rechtsgebieden zijn bepaalde wettelijk verplichte waarborgen van toepassing binnen een commerciële transactie, zelfs wanneer deze waarborgen niet specifiek werden bepaald in de geo- informatielicentie. Deze worden gezien als impliciete waarborgen. Zo bepaalt bijvoorbeeld de Uniform Commercial Code, die werd goedgekeurd door een aantal staten van de Verenigde Staten van Amerika, dat elke verkoop van goederen gepaard gaat met impliciete waarborgen inzake (i) verkoopbaarheid en (ii) geschiktheid voor een bijzondere doelstellingen. Een impliciete waarborg van verkoopbaarheid is een waarborg die stelt dat het goed in kwestie redelijkerwijze overeenstemt met de verwachting van een doorsnee koper. Een impliciete waarborg van geschiktheid voor een bijzondere doelstelling ontstaat wanneer de verkoper weet heeft van of weet meent te hebben van een bijzondere doelstelling waarvoor het goed in kwestie wordt aangekocht. In dergelijke gevallen houdt de impliciete waarborg in dat het goed in kwestie geschikt is voor dat specifieke doel. Wanneer een Licentiegever niet wenst dat deze impliciete waarborgen worden toegepast, dan dient hij daar duidelijk en specifiek afstand van te doen in de licentieovereenkomst voor geo- informatie.

Licentiegevers zullen proberen om de waarborgen die ze geven, te beperken om hun risico's zoveel mogelijk te verminderen. Dit heeft tot gevolg dat heel wat licentieovereenkomsten voor geo- informatie specifieke verklaringen van afstand bevatten die stellen dat de geo- informatie wordt verschaft "as is" en zonder enige garantie. Maar, wanneer geo- informatie wordt geleverd via een bepaald medium - zoals een computerschijf of een USB-stick - zal een Licentiegever vaak een specifieke waarborg opstellen met betrekking tot het aflevermedium. Zo kan de Licentiegever er bijvoorbeeld mee instemmen dat hij de USB-stick vervangt in geval van een defect, ook al is dit doorgaans beperkt tot een aantal dagen na levering.

3.5 Convenanten

Convenanten zijn beloften die een partij (beide partijen) maakt/maken naar de andere partij toe om ofwel bepaalde handelingen te verrichten in de toekomst of, in het andere geval, bepaalde handelingen juist niet te verrichten. Dergelijke convenanten kunnen zeer uiteenlopend zijn in een licentieovereenkomst voor geo- informatie. Zo kan een Licentiehouders bijvoorbeeld beloven om de geo- informatie niet te gebruiken voor illegale doeleinden of om geweld te bevorderen. In het andere geval kan een Licentiehouders overeen komen om de Licentiegever op de hoogte te brengen wanneer hij wordt geconfronteerd met fouten in de geo- informatie, of wanneer hij zou vernemen dat een

derde partij de intellectuele eigendomsrechten inzake geo- informatie van de Licentiegever zou schenden. Een Licentiehouder kan eveneens overeenkomen geen auteursrechtenmeldingen te verwijderen of zich geen ongepaste toegang te verschaffen tot de geo- informatie.

3.6 Beperkingen van de aansprakelijkheid

Een partij die een inbreuk pleegt op een licentieovereenkomst voor geo- informatie zal eventueel schadevergoeding moeten betalen aan de andere partij. Daarom kan een partij proberen om haar aansprakelijkheid voor dergelijk inbreuken te beperken of er een bovengrens aan te stellen. Een partij heeft verschillende mogelijkheden om haar aansprakelijkheid in een licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie te beperken. Een van die mogelijkheden bestaat erin om een aantal schadegevallen uit te sluiten die kunnen voortvloeien uit een inbreuk, zoals winstderving, schade aan de reputatie van de onderneming, indirecte schade, aanvullende of bijzondere, zeer hoge schadeloosstellingen en gevolgschade. Een ander middel is om een bovengrens te stellen met betrekking tot het totale schadebedrag dat betaald moet worden aan de andere partij in het geval van een inbreuk.

Wanneer een licentieovereenkomst voor geo- informatie een bovengrens omvat met betrekking tot het schadebedrag dat elke partij dient te betalen ingeval van een inbreuk, kan de andere partij mogelijk proberen om deze bovengrens niet te laten toepassen in bepaalde omstandigheden. Zo kan een Licentiehouder bijvoorbeeld vragen dat die bovengrens niet wordt toegepast wanneer de inbreuk door de Licentiegever uitmondt in verwondingen of een overlijden, wanneer de handeling die de schade heeft veroorzaakt, het resultaat is van opzettelijke daden, zware nalatigheid of opzettelijk wangedrag van de Licentiegever of wanneer de schade het resultaat is van een schending van intellectuele eigendomsrechten van een derde partij. In het andere geval kan een Licentiegever vragen dat een bovengrens niet wordt toegepast wanneer de inbreuk van de Licentiehouder betrekking heeft op de vertrouwelijkheid, privacy of bepalingen met betrekking tot databeveiliging van de licentieovereenkomst voor geo- informatie.

3.7 Vrijwaring

Het element vrijwaring is een van die elementen waarover de grootste onduidelijkheid bestaat in het kader van een licentieovereenkomst voor geo- informatie. Een vrijwaring is een "waarborg via een contractuele overeenkomst om een andere partij te vergoeden voor verlies of schade die opkomt

in de toekomst."¹⁷In een licentieovereenkomst voor geo- informatie zal een verplichting tot vrijwaring zich aandienen wanneer een van de partijen van de overeenkomst een schadeclaim ontvangt van een derde partij die voortvloeit uit handelen of uit nalaten van de andere partij. Zo kan een Licentiehouder bijvoorbeeld vragen om te worden vergoed door de Licentiegever wanneer de Licentiehouder wordt vervolgd omdat een van diens klanten beweert schade te hebben ondervonden door een fout in de geo- informatie. In het andere geval kan een Licentiegever ook vragen om te worden vergoed door de Licentiehouder wanneer de Licentiegever het voorwerp is van een gerechtelijke procedure door een derde partij omdat de Licentiehouder de geo- informatie gebruikt op een manier die de privacy schendt van een individu.

Zoals reeds eerder werd gemeld bij het bespreken van andere elementen van een standaard licentieovereenkomst in verband met geo- informatie, hangen de behoefte aan en de draagwijdte van een vrijwaring af van een aantal factoren. Het is evenwel belangrijk voor zowel de Licentiegever als voor de Licentiehouder om vrijwaring te zien als onderdeel van hun risicobeheer, bovenop een aantal maatregelen zoals verzekeringen, kwaliteitscontrole/kwaliteitsgarantie en audits voor geo- informatie. Het vermogen van een partij om te voldoen aan een vrijwaringsverplichting is eveneens een belangrijk element dat in aanmerking moet worden genomen wanneer dit element van een licentieovereenkomst voor geo- informatie wordt besproken.

3.8 Termijn; Beëindiging

Een licentieovereenkomst voor geo- informatie zal vaak ook een of meerdere elementen bevatten die de duur of de termijn van de overeenkomst bepalen, welke gebeurtenissen een of beide partijen de (gepaste) aanleiding geven om de licentieovereenkomst vroegtijdig te beëindigen, en de verplichtingen van de partijen na beëindiging van de overeenkomst.

In dit element wordt de lengte van de overeenkomst bepaald. Dit element kan bepalen dat de overeenkomst op een bepaalde datum wordt beëindigd of automatisch wordt vernieuwd behalve wanneer een van de partijen de andere op de hoogte brengt van diens intentie om de overeenkomst te beëindigen.

Er is een aantal factoren waarmee de partijen rekening moeten houden wanneer zij beslissen welke gebeurtenissen aanleiding moeten kunnen geven tot een vroegtijdige beëindiging van een licentieovereenkomst voor geo- informatie. Moet bijvoorbeeld een partij een licentieovereenkomst

¹⁷ <https://www.law.cornell.edu/wex/indemnify> (laatst geopend op 21 januari 2017)

naar eigen goedgevoelen kunnen beëindigen (met andere woorden zonder enige reden)? Of moet het recht van een partij om een overeenkomst te beëindigen, beperkt worden tot een aantal 'aanleidinggevende' gebeurtenissen, die doorgaans worden gedefinieerd als "oorzaak". De gebruikelijke gebeurtenissen die de aanzet geven tot het beëindigen van een overeenkomst, omvatten het faillissement of een bestuurderswissel bij een partij of een partij die een belangrijke voorwaarde van de overeenkomst overtreedt. In sommige gevallen zal een overeenkomst de verbrekende partij een periode toestaan waarin inbreuken dienen te worden hersteld alvorens de andere partij de overeenkomst daadwerkelijk kan opzeggen. Nog een punt waarmee rekening moet worden gehouden, is hoe lang de termijn moet zijn die een partij dient te geven aan de andere partij bij een beëindiging als gevolg van een inbreuk.

Doorgaans zal dit element ook de verplichtingen van partijen na beëindiging toelichten. Bijvoorbeeld: dient de Licentiehouder de geo- informatie terug te bezorgen of te vernietigen? Ook: wat zijn de verplichtingen van de Licentiehouder met betrekking tot eventuele nog uitstaande betalingen volgens de licentieovereenkomst voor geo- informatie. Bijvoorbeeld, indien een Licentiehouder de licentieovereenkomst voor geo- informatie beëindigt als gevolg van een inbreuk vanwege de Licentiegever, moeten dan nog uitstaande bedragen worden betaald aan de Licentiegever?

3.9 Naleving van de wet

De meeste licentieovereenkomsten bevatten een clause of een element waarbij een of beide partijen het eens zijn om de toepasbare wetten, regels, decreten enzovoort na te leven. Zo kan bijvoorbeeld een licentieovereenkomst voor geo- informatie een element hebben waarin de Licentiehouder ermee akkoord gaat dat hij de geo- informatie enkel zal gebruiken op manieren die de van toepassing zijnde wet naleven. Dit element heeft een aantal doelstellingen. Een van die doelstellingen is om de Licentiehouder eraan te herinneren dat er wetten kunnen zijn waarmee hij rekening moet houden alvorens hij aan de slag gaat met de geo- informatie. Dit is ook een manier voor de partijen om het risico te situeren wanneer geo- informatie wordt gebruikt op een manier die de van toepassing zijnde wet overtreedt. Bijvoorbeeld, wanneer de Licentiehouder een inbreuk pleegt op de intellectuele eigendomsrechten van een derde partij, dan heeft deze Licentiehouder een inbreuk gepleegd op de geo- licentieovereenkomst. Op dezelfde manier is het in bepaalde rechtsgebieden onwettelijk om geo- informatie te gebruiken die indruist tegen het van toepassing zijnde officiële standpunt van een overheid met betrekking tot de naam of grensafbakening van een territorium.

Het belang van dit element in een geo- licentieovereenkomst zal naar alle waarschijnlijkheid nog toenemen omdat er steeds meer wetten en regels komen met betrekking tot de verzameling, het gebruik, de opslag en de verdeling van geo- informatie. Wanneer de licentieovereenkomst met betrekking tot geo- informatie een clause of een element bevat met betrekking tot de overeenstemming met de wetten, zouden de partijen ook rekening moeten houden met wat er kan gebeuren indien een partij deze clause of element met voeten treedt. Zal bijvoorbeeld de licentieovereenkomst voor geo- informatie onmiddellijk worden beëindigd wanneer de Licentiehouders er niet in slaagt om de wet na te leven of heeft de Licentiehouders het recht om deze inbreuk recht te zetten?

3.10 Gegevensbescherming/privacy/beveiliging

Indien de geo- informatie die in licentie wordt gegeven, persoonlijk identificeerbaar informatie of andere gevoelige persoonsinformatie bevat (of zou kunnen bevatten), kan een licentieovereenkomst voor geo- informatie een element bevatten die de verantwoordelijkheden duidelijk beschrijft van beide partijen met betrekking tot de gegevensbescherming en de privacywetten¹⁸. Zo kan bijvoorbeeld een Licentiehouders vragen dat de Licentiegever verklaart dat de geo- informatie werd verzameld volgens de wet die van toepassing is en dat alle noodzakelijke goedkeuringen werden verkregen zodat de geo- informatie door de Licentiegever in licentie zou kunnen worden gegeven aan de Licentiehouders. Tegelijkertijd kan een Licentiegever ook eisen van de Licentiehouders dat deze belooft om te voldoen aan alle van toepassing zijnde wetten inzake persoonsgegevens en gegevensbescherming, met betrekking tot het gebruik van de geo- informatie. Deze wetten variëren afhankelijk van verschillende factoren, zoals onder andere het soort geo- informatie waarvoor een licentie wordt geregeld, de geo- producten en diensten die worden ontwikkeld en de mogelijke toepassingen voor deze producten en diensten. Zo zal, bijvoorbeeld, geo- informatie die wordt gebruikt in de gezondheidszorg, de financiële en verzekeringssector, het voorwerp zijn van een veel strengere reglementering dan geo- informatie die wordt gebruikt om de uitstoot van koolstof te evalueren. Daarom is het belangrijk voor de Licentiehouders dat deze goed begrijpt welke wetten en regels een impact zullen hebben op zijn geplande gebruik van de geo- informatie.

Bovendien, en wanneer geo- informatie zeer gevoelig is, kan aan een Licentiehouders worden gevraagd om specifieke beleidslijnen en procedures inzake databeveiliging na te leven en te blijven voldoen aan de van toepassing zijnde wetten en regels met betrekking tot databeveiliging. Een Licentiegever kan ook aan de Licentiehouders vragen om te zorgen voor voldoende verzekeringsdekking

¹⁸ In het andere geval kunnen de partijen zich ook gewoon verlaten op de naleving van een wetselement of wetsclause.

in geval van een datalek, en ook het recht opeisen om procedures voor databeveiliging op regelmatige basis te controleren.

3.11 Heffingen

Een licentieovereenkomst voor geo- informatie kan eveneens een clause of een element bevatten met betrekking tot de verplichtingen van de respectieve partijen om alle heffingen te betalen die eventueel voortvloeien uit de transactie. Heffingen op immateriële goederen, zoals geo- informatie, kunnen verschillen van het ene rechtsgebied tot het andere en kunnen een belasting omvatten met betrekking tot verkoop, gebruik, toegevoegde waarde en eigendom. Daarom is het belangrijk dat partijen goed begrijpen welke heffingen eventueel van toepassing zijn, en welke partij daarvoor verantwoordelijk is.

3.12 Vertrouwelijkheid

De partijen van een licentieovereenkomst voor geo- informatie vernemen vaak details over elkaars zakelijke operaties en plannen. Een partij kan ook informatie verkrijgen waarvan de andere partij meent dat deze informatie handelsgeheim is of deze anderzijds wenst te beschermen. Daarom zal een licentieovereenkomst voor geo- informatie vaak ook een element bevatten die elke partij verplicht om de nodige maatregelen te treffen om vertrouwelijke informatie te beschermen die zij heeft ontvangen van de andere partij door het afsluiten van de overeenkomst.

Dit element omvat doorgaans een verklaring dat de partijen geen vertrouwelijke informatie zullen vrijgeven aan derde partijen behalve in een zeer beperkt aantal omstandigheden. Een vaak voorkomende uitzondering op dit verbod omvat bekendmakingen aan de werknemers van de betrokken partijen (bijvoorbeeld advocaten, boekhouders, aannemers enzovoort) die verplicht zijn (schriftelijk of wettelijk) om de vertrouwelijkheid van de informatie te beschermen. Een andere vaak voorkomende uitzondering is een bekendmaking naar (wets)handhavers toe, die evenwel het voorwerp is van wettelijke beschermingen die specifiek zijn voor het rechtsgebied.

In het algemeen is er geen verplichting in de licentieovereenkomst voor geo- informatie voor een bepaalde partij om informatie te beschermen die (i) reeds publiekelijk bekend of beschikbaar is; (ii) reeds in het bezit was van de ontvanger van de vertrouwelijke informatie voor de ontvangst, (iii) die apart en op correcte wijze werd ontvangen van een derde partij, (iv) onafhankelijk werd ontwikkeld door de ontvanger. Een ontvanger kan eventueel ook worden gevraagd om de bekendmakende partij

mee te delen indien de ontvanger enige vorm van vrijgave van vertrouwelijke informatie zou vernemen. Aan een ontvanger kan eventueel ook worden gevraagd om vertrouwelijke informatie te vernietigen of terug te bezorgen na beëindiging van een licentieovereenkomst voor geo- informatie.

3.13 Aflevering/Controle/Aanvaarding

Een Licentiegever kan geo- informatie aan de Licentiehouders bezorgen op verschillende manieren. Zo kan bijvoorbeeld geo- informatie op elektronische wijze, in bulk worden bezorgd, of toegankelijk gemaakt via een interfaceapplicatie (API). De informatie kan evenwel ook fysiek worden afgeleverd, op een medium zoals een USB-stick, of samen met software, die wordt geïnstalleerd volgens een "shrink wrap"-licentieovereenkomst.

De partijen dienen in elk geval te overwegen of het belangrijk is om te bekijken hoe en wanneer de Licentiehouders de geo- informatie "aanvaardt", en of er een bepaalde periode is waarin de Licentiehouders de geo- informatie en/of het medium waarop deze informatie wordt geleverd, kan inspecteren voorafgaand aan de aanvaarding. Dit om te kunnen bepalen of deze informatie overeenstemt met wat de partijen hadden afgesproken. Indien de licentieovereenkomst voor geo- informatie de Licentiehouders een inspectieperiode toekent voorafgaand aan de aanvaarding, kan dit element eventueel ook vermelden wat er precies gebeurt wanneer de Licentiehouders niet aanvaardt.

3.14 Updates/Aanpassingen/Correcties

Wanneer de Licentiegever wordt verplicht om de Licentiehouders updates, aanpassingen en/of correcties te bezorgen met betrekking tot de geo- informatie waarvoor de licentie geldt (algemeen aangeduid met de term "update"), dienen de partijen te bekijken hoe de voorwaarden van de licentieovereenkomst voor geo- informatie van toepassing zijn op deze updates. Bijvoorbeeld, wanneer en hoe vaak dient de Licentiegever updates te bezorgen en dient de Licentiehouders daarvoor bijkomende betalingen te verrichten? Blijft de termijn van de licentie dezelfde of zorgt het verschaffen van een update ervoor dat die termijn van de licentieovereenkomst voor geo- informatie wordt verlengd? En, zijn de verklaringen en convenanten die de Licentiegever opstelt met betrekking tot de geo- informatie, ook van toepassing op de updates? Deze punten kunnen worden aangepakt in een afzonderlijk element of worden benaderd in de hele overeenkomst.

3.15 Naleving van de exportwetgeving

In sommige landen kunnen beperkingen gelden met betrekking tot de export van bepaalde soorten gevoelige geo- informatie. Zo kunnen bepaalde landen bijvoorbeeld de uitvoer van geo- informatie beperken met betrekking tot de locatie van natuurlijke hulpbronnen. Andere landen kunnen dan ook bijvoorbeeld de export beperken naar een bepaald land of bepaald bedrijf. De sancties op het niet naleven van deze regels kunnen zeer streng zijn. Daardoor dient een Licentiegever van geo- informatie op de hoogte te zijn van bepaalde exportwetten of -regels die betrekking hebben op een bepaald type geo- informatie, of op geo- informatie die wordt verzameld via een specifiek platform of specifieke sensor. Een Licentiegever kan misschien ook een specifieke voorwaarde willen opnemen waarbij de Licentiehouder belooft om geen geo- informatie te exporteren die in overtreding zou zijn met de van toepassing zijnde wet.

3.16 Overheidscontracten

In bepaalde landen zijn er unieke wetten die gelden wanneer overheden producten of diensten aankopen van de privésector. Sommige van deze wetten moeten vermijden dat overheidsinstanties teveel betalen voor commerciële producten en diensten. Het is best mogelijk dat deze wetten al gedurende jaren niet meer zijn bijgewerkt, waardoor bepaalde immateriële goederen, zoals geo- informatie niet op een adequate manier geadresseerd kunnen worden, geo-, of dat de aflevering van diensten van geo- informatie via het internet niet is opgenomen. Zo kunnen wetten die aankoopprocedures van een overheid regelen, automatisch aan een overheidsinstantie bepaalde rechten toekennen inzake geo- informatie die niet standaard zijn in een handelstransactie, behalve wanneer specifiek afstand wordt gedaan van deze rechten. In dergelijke gevallen, wanneer de Licentiehouder een overheidsinstantie is, kan de Licentiegever ervoor opteren om een clause of een element op te nemen waarin de overheidsinstantie afstand doet van dergelijke rechten.

3.17 Overmacht

Veel juridische documenten bevatten een element die de partijen ontslaat van het merendeel van hun verplichtingen in het geval van een catastrofale gebeurtenis, zoals oorlog, terrorisme of een natuurramp. Doorgaans is dit uitstel in het nakomen van een verplichting toegestaan tijdens de duur van deze catastrofale gebeurtenis.

3.18 Toepasselijk recht; Jurisdictie; Geschillenregeling

Heel wat licentieovereenkomsten voor geo- informatie bevatten een element dat bepaalt welke wetten van een bepaalde jurisdictie of rechtsgebied gelden wanneer er een geschil ontstaat tussen de partijen. Dit rechtsgebied kan een land zijn, staat of een ander rechtsgebied met eigen wetten. Bovendien bevat deze rubriek vaak een clause die stelt dat elk geschil tussen de partijen enkel kan worden behandeld door de rechtbanken van een bepaald rechtsgebied. Partijen wensen vaak de wetten aan te geven van het rechtsgebied waarin zij de licentieovereenkomst voor geo- informatie wensen te beheren en dat alle geschillen behandeld dienen te worden in de rechtbanken van dat rechtsgebied. Deze rubriek kan een bijzondere uitdaging vormen wanneer de partijen zijn gevestigd in twee rechtsgebieden die geografisch ver uit elkaar liggen en onderhevig zijn aan verschillende wettelijke stelsels. In dergelijke gevallen wordt het probleem vaak een onderhandelingspunt tussen de partijen.

Dit element is standaard in heel wat verschillende soorten overeenkomsten. Maar dit wordt steeds belangrijker met betrekking tot licentieovereenkomsten voor geo- informatie, wanneer de wetten en voorschriften die gelden voor de geo- informatie, steeds meer van elkaar gaan verschillen.

Sommige licentieovereenkomsten voor geo- informatie bepalen dat partijen overeenkomen om geschillen via arbitrage of bemiddeling op te lossen, in plaats van naar de rechtbank te stappen. Arbitrage is een populaire manier om geschillen op een andere manier op te lossen, waarbij een of meerdere arbiters, die worden geselecteerd via een procedure die de partijen hebben goedgekeurd, een geschil oplossen na het aanhoren van het bewijsmateriaal. De geschillenoplossing kan bindend of niet-bindend zijn, waarbij de partijen de beslissing kunnen aanvechten in de rechtbank.

3.19 Toewijzing; Overdraagbaarheid

Een licentieovereenkomst voor geo- informatie omvat vaak een element die bepaalt of een partij de licentieovereenkomst voor geo- informatie (of sommige of alle rechten onder deze licentieovereenkomst voor geo- informatie) kunnen toewijzen aan een derde partij. Dit element kan belangrijk zijn wanneer een van de partijen een bedrijf is, en misschien wel de mogelijkheid wil hebben om de rechten toe te delen aan een filiaal, of wanneer het bedrijf in kwestie wordt overgenomen door een andere onderneming. Sommige licentieovereenkomsten voor geo- informatie staan niet toe dat partijen de licentieovereenkomst voor geo- informatie, of de rechten daarvan, toedelen of overdragen zonder de goedkeuring van de andere partij. Andere licentieovereenkomsten voor geo- informatie staan toe dat één partij, of dat beide partijen, de overeenkomst toedeelt/toedelen, maar eisen dan wel van de

partij die de overeenkomst toedeelt, dat zij aansprakelijk blijft tegenover de andere partij wat alle verplichtingen betreft met betrekking tot deze overeenkomst. Zo kan een Licentiegever bijvoorbeeld het recht vragen om de overeenkomst toe te delen aan een gerelateerde onderneming, zoals een filiaal. De Licentiehouder kan dit toestaan, maar wel eisen dat de Licentiegever verantwoordelijk blijft voor elke nalatigheid van de gerelateerde onderneming in het volbrengen van haar verplichtingen.

3.20 Voortbestaan

Tal van licentieovereenkomsten voor geo- informatie bevatten een element met betrekking tot het voortbestaan. Dit element of deze rubriek is opgenomen in de overeenkomst omdat, vanuit juridisch optiek, het belangrijk is om duidelijk te maken dat sommige van de bepalingen (maar niet alle) van een licentieovereenkomst voor geo- informatie, blijven voortbestaan ook nadat de overeenkomst zelf werd beëindigd. Zo zullen de partijen, bijvoorbeeld, er zich willen van vergewissen dat de verplichting om vertrouwelijke informatie te beschermen, ook gedurende zekere tijd blijft voortbestaan na de beëindiging van de overeenkomst. Sommige convenanten zullen ook blijven voortbestaan na de beëindiging van de licentieovereenkomst voor geo- informatie. De elementen aangaande de van toepassing zijnde wet en het rechtsgebied zullen ook vaak blijven voortbestaan na beëindiging van de overeenkomst, in het geval er in een verdere toekomst een geschil zou rijzen tussen de partijen die betrokken waren bij de overeenkomst.

4. Beschouwingen bij het verzamelen van geo- informatie

Het gebeurt steeds vaker dat organisaties producten en diensten verstrekken aan consumenten, bedrijven en overheidsinstellingen die worden ontwikkeld aan de hand van geo- informatie afkomstig uit verschillende bronnen. Zo kan een bedrijf bijvoorbeeld een online kaartendienst aanbieden die fundamentele lagen combineert van één of meerdere nationale overheidsinstanties met verkeersgegevens van een privébedrijf, gegevens over plaatselijk verkeer en weer afkomstig van regionale overheidsinstanties en "points of interest" (POI's) van een internetplatform dat door de gebruikers zelf wordt gevoed ("crowd-sourced"). Het bedrijf zou deze dienst dan kunnen aanbieden aan de klanten tegen betaling.

Op dezelfde manier creëren nationale, gewestelijke en lokale overheden platformen met geo-informatie voor burgers, bedrijven, intergouvernementele organisaties en ngo's die de geo-informatie dan kunnen raadplegen en in sommige gevallen ook kunnen downloaden. Deze platformen kunnen geo-informatie bevatten van het publieke domein, nationale, gewestelijke en plaatselijke overheidsinstanties, onderzoeksinstituten en universiteiten die worden gefinancierd met publiek of met privégeld, en ngo's. Ze bevatten ook vaak links naar de specifieke gebruiksvoorwaarden die de partij die toegang heeft tot het platform, dient op te volgen. Deze gebruiksvoorwaarden omvatten, of verwijzen naar, andere wettelijke voorwaarden, zoals licenties voor geo- informatie en privacybeleidslijnen.

Elke dataset van geo- informatie die wordt gebruikt om de producten of diensten te creëren, kan het voorwerp zijn van een licentie onder verschillende licentieovereenkomsten voor geo- informatie. In het eerste voorbeeld, kan geo- informatie van een nationale overheid het voorwerp zijn van de nationale open data-licentie, verkeersdata kan het voorwerp zijn van een specifieke commerciële licentie, de toestand op de wegen kan het voorwerp zijn van de gebruiksvoorwaarden van een NGO die de informatie verzamelt via plaatselijke bronnen aan de hand van een smartphone-app, en POI-informatie die door gebruikers wordt gevoed, kan het voorwerp zijn van een open data-licentie zoals ODbL.

Daarom moet een organisatie die producten en diensten ontwikkelt en geo- informatie combineren uit verschillende bronnen, rekening houden met het volgende:

- Intellectuele eigendomsrechten kunnen variëren van het ene rechtsgebied tot andere.
Wetten en regels met betrekking tot de verzameling, het gebruik, de opslag en de verdeling van geo- informatie kunnen variëren van het ene rechtsgebied tot het andere, in het bijzonder aangaande intellectuele eigendom. Daarbovenop kan geo- informatie verzameld worden volgens de wetten van een specifiek rechtsgebied, maar worden gebruikt in een ander rechtsgebied waar dan een ander wettelijk en beleidskader geldt. Bovendien veranderen wetten en regels voortdurend. Dit kan een impact hebben op de producten en diensten die worden gecreëerd door geo- informatie op verschillende manieren te verzamelen. Zo kan bijvoorbeeld volgens de wetten van een bepaald rechtsgebied het product beschouwd worden als een nieuw merk, en daardoor niet vallen onder de intellectuele eigendomsrechten van de partij die de geo- informatie heeft aangeleverd. Maar, datzelfde product kan dan worden beschouwd als een afgeleid product volgens het wettelijk systeem van een ander rechtsgebied. Op dezelfde manier kunnen rechtbanken in verschillende rechtsgebieden komen tot uiteenlopende conclusies met betrekking tot de afdwingbaarheid van dezelfde voorwaarden, bijvoorbeeld in een standaard open datalicentie. In de praktijk is het onwerkbaar om een licentieovereenkomst voor geo- informatie op te stellen die specifiek alle potentiële intellectuele eigendoms kwesties bevat, maar het is toch belangrijk om na te gaan bij de controle van een dergelijke licentieovereenkomst, of geen belangrijke elementen voor die transactie over het hoofd worden gezien.
- Naleven van de voorwaarden van back-to-backlicentie-overeenkomsten. Een organisatie die geo- informatie verzamelt om producten en diensten te creëren die vervolgens in licentie worden gegeven aan een klant, moet zich er van vergewissen dat de voorwaarden van de klantenlicentie voldoen aan de voorwaarden van alle licentieovereenkomsten voor verkopers. Dit wordt een stuk complexer wanneer er rekening moet worden gehouden met verschillende licentieovereenkomsten voor geo- informatie. Zo dient een organisatie, bijvoorbeeld, alvorens ze een verklaring aflegt met betrekking tot de kwaliteit van de geo- informatie in een product of dienst, te bepalen of ze een gelijkwaardige verklaring heeft ontvangen van de leverancier van de geo- informatie. Wanneer een organisatie geo- informatie, die ze in licentie heeft gekregen van een derde partij, rechtstreeks in licentie wenst te geven aan een gebruiker van zijn producten of diensten, dient zij te bevestigen dat zij ofwel het recht heeft om de geo- informatie in sublicentie te geven, of dat een sublicentie niet is vereist.

- Privacyaangelegenheden. De verzameling van geo- informatie vanuit verschillende bronnen kan problemen geven met betrekking tot privacy, zelfs wanneer de geo- informatie die is verzameld, niet wordt beschouwd als zijnde informatie die persoonlijk identificeerbare gegevens bevat en wanneer de geo- informatie anderzijds beschikbaar is voor het grote publiek. Dit risico vloeit voort uit een aantal factoren, waaronder de grote hoeveelheid andere informatie die een partij kan toevoegen aan een bestaande database, de snelheid en de lagere kostprijs om de data te bewerken en het gegeven dat 'een locatie' een krachtig instrument is om een individu op zeer nauwkeurige wijze te identificeren. Bovendien hebben wetgevers steeds meer oog voor privacyrisico's. Bijvoorbeeld, toen dit Compendium werd geschreven, lag in Australië een wet op tafel die het onrechtmatig zou maken om een individu te heridentificeren met hulp van overheidsgegevens die daarvoor door die overheid werden geanonimiseerd.¹⁹

Daarom dienen organisaties die producten en diensten creëren waarbij verschillende datasets worden gecombineerd van geo- informatie, duidelijke beleidslijnen en procedures uit te werken voor hun werknemers met betrekking tot de anonimisering van datasets van geo- informatie en het rechtmatig gebruik van dergelijke informatie. Bovendien kunnen Licentiehouders licentieovereenkomsten voor geo- informatie overwegen die de Licentiegever in staat stellen om toegang tot geo- informatie te beëindigen of te beperken wanneer deze informatie wordt gebruikt om wetten inzake databescherming/privacy te schenden.

¹⁹ http://www.aph.gov.au/Parliamentary_Business/Bills_Legislation/bd/bd1617a/17bd055 (laatst geopend op 10 juni 2017)

5. Evoluerende aard van wetten en regels met betrekking tot geo- informatie

De afgelopen 10 jaar werd een aanzienlijke toename genoteerd van het soort platformen en sensoren die geo- informatie kunnen verzamelen. Op zeer korte termijn zullen drones, autonome voertuigen en een uitgebreide hoeveelheid aan internet verbonden apparaten (met andere woorden het "internet der dingen") enorme hoeveelheden geo- informatie verzamelen. Daarnaast is ook een aanzienlijke toename vastgesteld van applicaties die gebruik maken van geo- informatie in nieuwe en innoverende toepassingen voor commerciële, maatschappelijk en overheidsdoeleinden.

Terwijl deze ontwikkelingen een positieve impact zullen hebben op de geo- gemeenschap, zullen hierdoor een aantal bijkomende uitdagingen ontstaan met betrekking tot de licentieregeling van geo- informatie. Deze uitdagingen omvatten:

- Geo- informatie zal onderworpen worden aan nieuwe regelgevende stelsels. Historisch gezien werd elke vorm van toezicht op de verzameling en het gebruik van geo- informatie beperkt tot een klein aantal overheidsinstanties. Door de geïsoleerde aard van het geo- ecosysteem, is de geo- gemeenschap al langer vertrouwd met de van toepassing zijnde wetten en regels en heeft ze deze opgenomen in de eigen workflows (en licentieovereenkomsten voor geo- informatie). De toename van nieuwe platformen en sensoren die geo- informatie verzamelen en gebruiken voor nieuwe applicaties, zal tal van geo- organisaties onderwerpen aan een ruimer toezicht en nieuwe regels. Zo proberen overheidsinstanties, bijvoorbeeld, die verantwoordelijk zijn voor het vliegverkeer wereldwijd, om het gebruik van drones te reglementeren. Terwijl veel van deze regels rechtstreeks verband houden met de luchtverkeersveiligheid, zullen ze in bepaalde rechtsgebieden ook betrekking hebben op de verzameling van geo- informatie door drones. Op dezelfde manier overwegen vervoersinstanties over de hele wereld om regels te ontwikkelen om geo- informatie te beheren die wordt ingezameld door sensoren die zijn gemonteerd op en worden gebruikt door autonome voertuigen. Deze regels kunnen mogelijk een zeer uitgebreid gamma wettelijke kwesties benaderen, zoals eigendomsrechten van de geo- informatie, privacy- en databescherming, alsook de kwaliteit en betrouwbaarheid van gegevens. Sommige elementen van de geo- gemeenschap zullen deze informatie in licentie willen geven voor applicaties die niet rechtstreeks zijn gekoppeld aan droneoperaties of aan autonome voertuigen. Maar ze zullen waarschijnlijk wel moeten voldoen aan de regels die door deze instanties worden opgesteld via

licentieovereenkomsten voor geo- informatie.²⁰ Het zal daarbij steeds moeilijker worden voor overheidsinstanties in het bijzonder om deze nieuwe wetten en regels bij te houden zonder bijkomende hulp of ondersteuning.

- Geo- informatie in nieuwe applicaties. Nieuwe applicaties die zijn gebaseerd op geo- informatie, zoals applicaties die worden ontwikkeld voor Smart-Cities, houden zowel vele voordelen in als ook tal van uitdagingen voor de geo- gemeenschap. De ontwikkelaars van deze applicaties zullen consumenten worden van geo- informatie. Maar zij zullen vaak niet dezelfde achtergrond en ervaring hebben als traditionele gebruikers van -geo- informatie. Daarom zouden zij kunnen overwegen om geo- informatie te gebruiken op manieren waarmee de Licentiegever nog geen rekening hield toen die de geo- informatie inzamelde of verwerkte. Bovendien kan het zijn dat de geo- informatie niet geschikt is voor dergelijk gebruik door de beperkingen inzake accuraatheid, precisie, volledigheid of tijdigheid. Daardoor kunnen toekomstige Licentiegevers er misschien voor opteren om veiligheden in te lassen in de licentieovereenkomsten voor geo- informatie die hun risico inperken wanneer de informatie verkeerd wordt gebruikt.
- Licentieovereenkomsten zullen ook duidelijker moeten zijn. De nieuwe stakeholders in de geo- gemeenschap begrijpen misschien niet altijd even duidelijk de voorwaarden die doorgaans worden gehanteerd in de geo- gemeenschap en waarnaar wordt verwezen in de licentieovereenkomst voor geo- informatie. In sommige gevallen kunnen ze zelfs een verschillende betekenis toekennen aan voorwaarden die vaak worden gebruikt in de geo- gemeenschap. Aangezien een geo- informatielicentie het belangrijkste document wordt om de juridische relatie te regelen tussen de Licentiegever en de Licentiehouders, is het zeer belangrijk dat er geen verwarring of onzekerheid bestaat tussen de partijen. Daarom dienen alle kritieke voorwaarden in een licentieovereenkomst voor geo- informatie zeer duidelijk gedefinieerd te worden.

²⁰ Zie bijvoorbeeld "Werkdocument van de Commissie over het vrij verkeer van data en nieuwe problemen in verband met de Europese data-economie", dat gepaard gaat met het document Mededeling van de commissie op "Bouwen aan een Europese data-economie" (10 januari 2017)

- Metadata en normen benaderen De geo- gemeenschap begrijpt de rol van metadata en normen in de verzameling, het gebruik en de verdeling van geo- informatie. Daardoor voelen partijen niet steeds de nood om specifieke voorwaarden op te nemen aangaande deze thema's in de licentieovereenkomsten voor geo- informatie. Geo- normen en metadata zullen evenwel in de toekomst een nog belangrijkere rol gaan spelen naarmate nieuwe, niet-traditionele actoren verstrekkers (met andere woorden Licentiegevers) en gebruikers (met andere woorden Licentiehouders) worden van geo- informatie, waarbij deze groepen mogelijk eigen normen en dataformaten hanteren. Daarom dient de geo- gemeenschap in de toekomst te overwegen om metadata en normen te integreren in licentieovereenkomsten voor geo- informatie, of een begeleidend schema, aangezien deze de belangrijkste juridische bescherming zullen vormen bij een geschil.

6. Conclusie

De licentieregeling van geo- informatie is uitgegroeid tot een cruciaal element in het creëren en verdelen van geo- producten en diensten. Licentieovereenkomsten voor geo- informatie zijn juridische documenten die belangrijk zijn voor organisaties die geo- informatie verzamelen en gebruiken. Dergelijke licenties kunnen zeer complex zijn door een aantal unieke aspecten van zowel de geo- informatie als het geo- ecosysteem. Daarom dienen geo- professionals een duidelijk beeld te hebben van de structuur en het doel van licentieovereenkomsten voor geo- informatie. Eén manier om een duidelijk begrip te stimuleren is aan de hand van workshops en opleidingen van geo- professionals op alle niveaus. Daarbovenop dient de geo- gemeenschap te overwegen om te werken met wettelijk erkende professionals om best practices te kunnen ontwikkelen met betrekking tot de licentieregeling van geo- informatie.

BIJLAGE I

Definities²¹

<u>Accuraatheid</u>	De kortst mogelijke afstand tussen de locatie van een gemeten punt en zijn werkelijke locatie.
<u>Naamsvermelding</u>	Het feit van het toeschrijven van een werk of opmerking aan een specifieke auteur, artiest of persoon.
<u>Overdracht</u>	Handelwijze waarbij één persoon aan een andere persoon de overdracht doet van, of die andere bekleedt met, het geheel van rechten, belangen of eigendommen die deze eerste persoon heeft in elk onroerend goed of persoonlijk, in bezit of via rechtshandeling, of elk aandeel, belang of onderdeel daarvan.
<u>Inbreuk</u>	Onvermogen om een voorwaarde of de voorwaarden van het contract na te komen.
<u>Commercieel</u>	Gericht op het maken van winst of met de bedoeling om winst te maken.
<u>Schadeloosstelling</u>	Een som geld om te vervangen wat verloren is gegaan.
<u>Gevolgschade</u>	Schade waarvan kan worden bewezen dat deze is ontstaan door het onvermogen van een partij om te voldoen aan haar contractuele verplichtingen.
<u>Auteursrecht</u>	Recht dat bij wet wordt toegekend aan de auteur of schepper van bepaalde literaire of artistieke producties, waarbij hij/zij, voor een beperkte periode, het uitsluitende en exclusieve voorrecht krijgt om kopieën te maken van het desbetreffende werk en deze te publiceren en te verkopen.

²¹Er werden definities ontwikkeld vanuit verschillende bronnen, zoals <http://thelawdictionary.org/>, <http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/>, <https://definitions.uslegal.com/r/representation/>, en <https://en.oxforddictionaries.com>.

<u>Convenant</u>	Belofte van twee of meerdere partijen, waarbij elk van de partijen er zich toe verbindt naar de andere partij toe, dat iets gedaan wordt of zal worden gedaan, of de geldigheid van bepaalde feiten garandeert.
<u>Afgeleid werk</u>	Een werk dat is gebaseerd op bestaande werken en waarop een auteursrecht geldt.
<u>Exclusief gebruik</u>	Gebruik van de geo- informatie beperkt tot de Licentiehouders voor de duur van de licentie.
<u>Overmacht</u>	Een gebeurtenis die menselijk niet te voorspellen valt of die, indien ze toch werd verwacht, te krachtig is om onder controle gehouden te kunnen worden. Voorbeelden daarvan zijn aardbevingen, tsunami's, blikseminslagen, of andere gebeurtenissen die de prestatie onmogelijk of uiterst onuitvoerbaar maken.
<u>Vrijwaring</u>	Een waarborg via een contractuele overeenkomst om een andere partij te vergoeden voor verlies of schade die opduikt in de toekomst.
<u>Indirecte schade</u>	Schade die het onvermijdelijke en gerelateerde gevolg is van de onrechtmatige daad.
<u>Aansprakelijkheid</u>	Verantwoordelijk zijn voor de betaling of vergoeding van iets, of in het andere geval wettelijk verantwoordelijk zijn.
<u>Licentie</u>	Een vergunning, toegestaan door een bevoegde organisatie, waarbij het recht wordt toegekend om een daad te stellen die niet is toegestaan zonder dergelijke vergunning.
<u>Licentiehouders</u>	Een entiteit waaraan een licentie wordt toegekend.
<u>Licentiegever</u>	Een entiteit die een licentie geeft of toekent.
<u>Metadata</u>	Een reeks gegevens die informatie verschaffen over andere gegevens
<u>Niet-commercieel</u>	Geen commerciële doelstelling hebben, zoals het maken van winst.

<u>Precisie</u>	De mate waarin twee geogelokaliseerde items dicht bij elkaar zijn gesitueerd.
<u>Productaansprakelijkheid</u>	De wettelijke aansprakelijkheid die een producent of handelaar op zich moet nemen wanneer hij een defect product produceert of verkoopt.
<u>Publiek domein</u>	Het feit te behoren tot of beschikbaar te zijn voor het publiek in zijn geheel, in het bijzonder door niet het voorwerp te zijn van auteursrecht of enige andere wettelijke beperking.
<u>Publiceren</u>	Een werk openbaar maken.
<u>Aanvullende schadevergoeding</u>	Schadevergoeding die verder gaat dan de loutere vergoeding van de schade en bedoeld om een partij te straffen.
<u>Verklaring</u>	Een feitelijke bewering die tot doel heeft om iemand ertoe aan te zetten een partij te worden in een transactie of een contact.
<u>Bijzondere schade</u>	Extra schade die wordt toegewezen aan een eiser met betrekking tot het verlies van zijn of haar eigendom na inachtneming van de omstandigheden.
<u>Handelsgeheim</u>	Intellectuele eigendom zoals knowhow, formules, processen en vertrouwelijke informatie die de eigenaar een concurrentieel voordeel oplevert.
<u>Waarborg</u>	Een belofte waarbij iets ter bevordering van het contract wordt gegarandeerd door een van de contractanten, in het bijzonder de belofte van de verkoper dat het verkochte goed is zoals beloofd of zoals voorgesteld.
<u>Werk</u>	Een literaire, artistieke of muzikale compositie zoals een beeld, audiovisueel materiaal, tekst of geluid.

BIJLAGE II

Voorbeelden van open licenties gebruikt voor geo- informatie

Creative Commons-licenties - <https://creativecommons.org/licenses/>

Database Contents-licentie - <http://opendatacommons.org/licenses/dbcl/1.0/>

Open Data Factual Information-licentie - <http://www.opencontentlawyer.com/open-data/open-data-commons-factual-info-licence/>

Open Data Use-licentie – India -

https://data.gov.in/sites/default/files/Government_Open_Data_Use_Licence_India.pdf

Open Database-licentie v1.0 - <http://opendatacommons.org/licenses/odbl/1-0/>

Open Government-licentie - Canada - <http://open.canada.ca/en/open-government-licence-canada>

Geolicensing Duitsland - <http://www.bmwi.de/Redaktion/DE/Artikel/Digitale-Welt/geolizenz.html>

BIJLAGE III

Aanvullende lectuur

“Copyright Claims for MeteoSat and Landsat Images Under Court Challenge, Martha Meija-Kaiser, Journal of Space Law, 293 (2006)

“Copyright in Electronic Maps”, Dennis S. Karjala, Jurimetrics; vol. 35, no. 4 (1995)

“Data as IP and Data License Agreements”, Glazer, Lebowitz, Greenberg, Practical Law (2013)

The Dissemination of Government Data In Canada: Guide to Best Practices; v2, GeoConnections (2008)

Geographic Data and the Law: Defining New Challenges, Janssen & Compvoets, Leuven University Press (2012)

Geographic Information Service: Mastering the Legal Issues, Dr. George Cho, Wiley (april 2008)

“Geolocation Technologies: Emerging Concerns on the IP and Privacy Fronts”, Dort and Posedel (ABA Section of Intellectual Property Law) (6-9 april 2011)

“GIS Data Dissemination and Intellectual Property Rights”, P Jothimani and K Venugopai, Indian Cartographer (2002)

“GIS In An Age of Homeland Security: Accessing Public Information To Ensure A Sustainable Environment”, Patricia E. Salkin, William and Mary Environmental Law and Policy Review; Vol. 33 (2005)

Guidance on the ‘Regulation on access to spatial data sets and services of the Member States by Community institutions and bodies under harmonized conditions’ INSPIRE: DT Data and Service Sharing (1 september 2013)

“Guidelines for Providing Appropriate Access to Geospatial Data in Response to Security Concerns”, Federal Geographic Data Committee (2005)

“How on Earth Terrestrial Laws Can Protect Geospatial Data”, 32 Journal of Space Law (2006)

“Information Liability: The Possible Chilling Effect of Tort Claims Against Producers of Geographic Information Systems Data”, Phillips, Jennifer L., Florida State University Law Review: 26:743 (1999)

“Intellectual Property in Outer Space: International Law, National Jurisdiction, and Exclusive Rights in Geospatial Information and Databases”, Lee Ann W. Lockridge, Journal of Space, 319 (2006)

“Intellectual Property Law and Geospatial Information: Some Challenges”, Teresa Scassa and D.R. Fraser Taylor, The WIOP Journal: Analysis of Intellectual Property Issues; Vol 6, Issue 1 (2014)

“Legal Interoperability of Research Data: Principles and Implementation Guidelines”, RDA-CODATA Legal Interoperability Interest Group (8 september 2016)

Licensing Geographic Data and Services, National Research Council on the National Academies (2004)

Mapping the Risks: Assessing the Homeland Security Implications of Publicly Available Geospatial Information, Rand National Security Corporation (2004)

“Open Content Licensing of Public Sector Information and the Risk of Tortious Liability for Australian Governments”, Cheryl Foong, eLaw Journal (2011)

“The Protection of Maps and Spatial Databases in Europe and the United States by Copyright and the Sui Generis Right”, Katleen Janssen, Jos Dumortier, John Marshall Journal of Computer & Information Law (2007)

“Public Transit Data Through an Intellectual Property Lenses: Lesson About Open Data”, Teresa Scassa Fordham Urban Law Journal: Vol. XLI, Issue V, Article VIII (2015)

“Towards Voluntary Interoperable Open Access Licenses for the Global Earth Observation System of Systems (GEOSS)”, Harlan Onsrud, James Campbell, Bastiaan van Loenen, International Journal of Spatial Data Infrastructures Research (2010)

Volunteered Geographic Information and the Future of Geospatial Data, C.E.C. Campelo, M. Bertlotto and P. Corcoran IGI Global, (maart 2017)